ateitis

Kovas 1977 • 3

ateitis 1977 KOVAS / MARCH Vol. LXVII No. 3

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos - lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

ANTAI... — K. Trimakas 70
Kultūriniai ateitininkų uždaviniai (I) — K. Keblys 72
Alkana kelionė (eil.) — K. Bradūnas 76
Tutanchamono kapas — M. Eivaitė 79
Tutanckamono kapas (eil.) — St. Žilys 81
Iš voratinklių datas išpainiosiu (eil.) — J. Malerytė 83
Skirtingi žvilgsniai į tą pačią Bažnyčią — II:
Bažnyčia kaip mistinė bendruomenė — J. Šarauskas 84
Krikščionių suartėjimo pastangos: Ekumeniniai įvykiai Amerikoje 1976 m. —
I. Kairytė; Katalikų ir anglikonų susitarimas apie autoriteto vaidmenį Bažnyčioje —
Vyt. Bagdanavičius, MIC. 87
Esame užsiangažavę atlikti svarbų darbą:
Pokalbis su Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirm. S. Čyvu 89
KNYGOS: Apie gyvąjį deglą Nemuno slėnyje: Pokalbis su "Romo Kalantos"
knygos autorium — Vyt. Alantas ir K. Trimakas 91
Georges Bernanos, 1888-1948 — Alf. Grauslys 93
ATŽALOS: Brazilijos moksleivių ateitininkų stovykla
Stovyklautojų pasisakymai 95
Kai tiki... ir darai — A. Sušinskas 96
Keturi būdai ristis su Dievu — G. Gečytė 96
LAIŠKAI: Kūrėjų laiškai moksleiviams ateitininkams 97
Detroito ateitininkai — "Ateities" mecenatai 98
VEIKLA 100

Nuotraukos: Alg. Grigaičio (viršely, 69, 82), J. Kuprio (72, 74, 84-85, 101), V. Rimšelio (103), Ant. Saulaičio (95, visi 102), K. Trimako (76, 88, 89). Iliusracijos: V. Eivaitės (tautinė juosta — 72), S. Smalinskienės (Vyt. Alanto "Romo Kalantos" knygos viršelis — 92) ir Tutanchamono kapo vaizdai (78, 80 ir 81).

Vyriausias redaktorius: Kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, Il. 60130, USA, Telef.: (312) 366-2446

Redaktoriai: Dr. Algis Norvilas ir Aldona Zailskaitė

Redakcijos nariai: Marija Eivaitė; Vilija Eivaitė (meninė priežiūra), Petras V. Kisielius, Dana Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija), Roma Olšauskaitė, Antanas Razma ir Linas Sidrys.

Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: (312)) 424-2243

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 7.00 dol., garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 5.00 dol.; visur kitur — 5.00 dol.

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave., Chicago. IL. 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Aš esu Pirmasis, ir Paskutinysis, ir Gyvasis.
Aš buvau numiręs, bet štai esu gyvas per amžių amžius
ir turiu mirties ir mirusiųjų pasaulio raktus.

Iš Apreiškimo Jonui, 1, 17-18

Jo prisikėlimas yra visų prisikėlimo pradžia...
Jis turi sprogti iš po mūsų širdžių kapo...
Jis turi atsikelti iš mūsų būtybės gelmės,
kur jis yra kaip jėga ir kaip pažadas.
Jis yra ten, o vis dėlto dar tebelieka ką tai padaryti.
Jis yra ten, o vis dėlto dar tebėr' Didysis Šeštadienis.
Taip dar tebesitęs Didysis Šeštadienis —
iki pat paskutinės dienos,
iki tos dienos, kada bus kosminės Velykos.

Karl Rahner, S.J.

GYVENANT: Mirtis ir prisikėlimas

Gyvename, tarsi amžinai gyventume. Mirtį ignoruojame ne tiek dėl to, kad ji nepastebima, bet kad jos priminimai ir prisiminimai užgniaužiami kasdienio įsikniaubimo į šio momento žemiškus reikalus.

Antra vertus, mus lydinti nuojauta, kad gyvensime beribėj ateity, nėra jau tokia absurdi iliuzija: jos klaida yra ne toji, kad nustosime egzistavę, bet kad nustosime gyvenę žemėj.

Mirtis ir prisikėlimas Kristuje — abu mūsų tebelaukia. Mirtis atims iš mūsų visa, kas žemiška. Prisikėlimas apsups mus amžina Gėrio akivaizda.

ANKETA: 77 iš viso pasaulio

Visa, kas nušviečia padėtį, yra verta dėmesio. Viena tokių priemonių yra anketos.

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metu užpildytos anketos daviniai (žr. *Aidus,* 1973, 5 nr., 193 psl.) gerokai nušvietė įvairių kraštų lietuvių jaunimo padėtį, nuotaikas, nusistatymus, ypač lietuvybės atžvilgiu: pvz., kai visų kitų kraštų jaunimo daugumai nebuvo svarbu tuokiantis nei partnerio tautybė, nei religija, nei lietuviškos apeigos; antra vertus, Europoj gyvenančiųjų jaunų lietuvių dalis sakėsi perskaitę daugiau lietuviškų knygų, negu kitur gyvenantieji: net kas penktas, po 11 ar daugiau į metus, kai tuo tarpu Pietų Amerikoje ir Kanadoj nei pusė, o JAV trečdalis neperskaitė nei vienos. Iš anketos matoma, kad ir tėvų nusistatymai gerokai skiriasi: Pietų Amerikoj ir Europoj jie yra tolerantiškesni (ar net kiek pritarią) jų vaikų pasimatymams ("dates") su kitataučiais.

pati anketa buvo vėl platinama. Laukėm davinių. Praėjo vieneri metai. Jokios žinios spaudoj. Pagaliau sutikus anketų davinius apskaičiuoti, anketos pateko į mūsų rankas... Iš viso — 77 užpildytos anketos. 77 iš viso pasaulio! Kai III kongreso proga užpildė 435 iš JAV, Kanados, Europos, Australijos ir Pietų Amerikos, šio Kongreso proga pasitenkinta 21 iš Pietų Amerikos ir 56 iš vieno JAV ir Kanados lietuvių jaunimo atstovų suvažiavimo Londone, Kanadoj.

77 yra geriau negu nieko, bet jie vargiai reprezentuoja lietuvių jaunimą pasauly. Kodėl tiek maža? Pagrindinai dėl to, kad tai anketai šį kartą nebuvo suteikta verto dėmesio dalinant ir užpildant.

O anketos yra vertos dėmesio — kaip nušviečiančios padėti, galinčios nurodyti silpnąsias veiklos taisytinas spragas; pvz. matydama, kad jų krašto net aktyviajame jaunime tiek maža skaitančių lietuviškų knygų, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga savo veikla galėtų stengtis tą padėtį gerinti. Sekančioji anketa galėtų parodyti, ar padėtis po tokios veiklos pagerėtų.

NAMIE: Randant prasmę

Daugeliui gal neįtikėtina, kad "moters išsivadavimo" laikais tokia knyga, kaip Marabel Morgan "Total Woman", siūlanti moteriai save atrasti namie, per 3 metus išparduotų 3 milijonus kopijų. Toks knygos populiarumas, kaip pastebi *Time* žurnalas (kovo 14), rodo josios didelį pareikalavimą.

Matomai nemaža moterų nepasitenkina savo dalia namuose, tačiau nenori ar ir negali palikti namus, ieškoti darbo, o jei ir išeina iš namų, susiduria su įtampa ar monotonija (kokią ir daugumas vyrų patiria savo darbuose).

Knygos autorė siūlo moteriai namų ruošoj, aprūpinant ir patenkinant vyrą ir vaikus, atrasti prasmę (ten Dievo valia) ir savo pasitenkinimą. Ją pasekusiųjų moterų pasitenkinimas, atrodo, kyla dėl to, kad moteriai siūloma ne "susitaikyti su likimu", bet imtis iniciatyvos pakeisti savo nusistatymą ir savęs įvertinimu iššaukti vyre savęs vertinimą. Pagal *Time* žurnalą, daugelio moterų paliudijimu, toks patarimas veikia.

UŽDAVINYS: Kultūrą vartoti ar ir kurti?

Vieną ateitininkų kultūrinių uždavinių, būtent "būti sąmoningais ir aktyviais kultūros vartotojais", dr. Kęstutis Keblys tiksliai motyvavo ir aiškiai išdėstė savo paskaitoje 1975 m. ateitininkų jubiliejinėj stovykloj Dainavoj (spausdinama šiame ir sekančiame *Ateities* numery). Jo nurodytos gairės įgyvendintinos kiekvieno ateitininko — moksleivio, studento ir sendraugio.

Paskaitoj vis dėlto pasigendama ateitininkų kitų kultūrinių uždavinių gvildenimo. Jų buvimą jis iš viso neigia: "Kai kalbame apie savo (vadinas — ateitininkų) kultūrinius uždavinius, įsipareigojimus, gali atrodyti, jog ateitininkai turi kokius nors specifinius, tik jiems vieniems būdingus uždavinius. Ar turi? Ne. Ateitininkai išskirtinių kultūrinių uždavinių neturi. Nes juk nėra "ateitininkiškos kultūros". Yra lietuvių kultūra... Todėl ir "mūsų" kultūriniai uždaviniai nėra specifiniai mūsų — jie gali tikti bet kuriai kitai intelektualinio pobūdžio lietuvių organizacijai" (*Ateitis*, šio nr. 73 psl.).

Argi? Jau pačiame pirmame ateitininkų manifestaciniame rašte "Trys pamatiniai klausimai" principiniai pasisakyta *prieš* kultūrą be Dievo ir *už* kultūrą "su Dievu, su Kristaus tiesa" (*Ateitis*, 1911, 1 nr., 12 psl.). Gi ateitininkų ideologas prof. St. Šalkauskis taip aptaria ateitininko tautiškumo principą: "Būdamas lietuvis katalikas, jis supranta patriotizmą kaip tautinės lietuvių individualybės meilę, kuri *reikalauja realizuoti* visuotinį krikščioniškosios kultūros idealą tautinės lietuvių individualybės lytyse" (*Ateitininkų ideologija*, 110 psl.; mano pabr.).

Taigi, nors kultūra yra viena — lietuvių tautos, ji gali būti visai be Dievo, mažai ar daugiau krikščioniška. Ateitininkų uždavinys — į tą kultūrą įnešti krikščionybę, ne dirbtiniu, primestiniu, bet gyvu, organišku, kūrybingu keliu. Dr. Keblys paskaitoj tą galimybę pats prileidžia: "Tiesa, kurdamas, ateitininkas lietuviškon kultūron gali įnešti (ir kartais gal net įneša) savo specifinį turinį, savo pasaulėžiūros motyvus" (73 psl.). Tas krikščionybės įnešimas ateitininkui nėra atsitiktinis dalykas, o stovi kaip uždavinys.

Antra, dr. Keblys apsiribojo kultūros vartojimo svarstymu, nelaikydamas jos kūrybos ateitininkų uždaviniu: "Kūrybiniame sektoriuje mes nei organizuotai, nei individualiai daug ko padaryti negalime. Nei rezoliucijos, nei svarstybos, nei kursai, nei graudūs verksmai neišaugins mums naujų kūrėjų, o ir senuosius padarys įžvalgesniais ir brandesniais. Kūryba yra grynai individualus dalykas" (75 psl.).

Tiesa, kad nutarimais ir visuo kuo kitu talento ar kūrybos (ir net kūrybos sąmoningo vartojimo!) negalima pagimdyti ar išaukti. Tačiau ir vėl — dr. Keblio prileista galimybė "skatinti, sudaryti sąlygas jo (talento) vystymuisi" (111 psl.) atsistoja ne vien kaip atsitiktinė apraiška, bet kaip ateitininkų uždavinys: *individualus* uždavinys — savo talentą vystyti, *organizacinis* — sudaryti sąlygas vystymuisi. Vieną tautiškumo pareigą St. Šalkauskis taip aptaria: "ateitininkas *privalo... ruoštis* su plačiu užsimojimu prie originalios, visuotinai vertingos kūrybos tautinės kultūros srityje" (*Ateitininkų ideologija*, 110 psl.; mano pabr.).

JAV pirmaująs kūrybingumo tyrinėtojas dr. Silvano Arieti savo naujoje knygoje *Creativity: The Magic Synthesis* (1976) šalia nepaprasto prileidžia ir paprastą kūrybingumą. Vertindami pirmąjį, negalime ignoruoti antrojo. Pripažindami įprastinį, nenužeminame rinktinio. Abu gi gali būti vystomi. Ne kiekvienas ateitininkas yra ar gali būti rinktinis kultūros kūrėjas. Tačiau ateitininkų (inteligentinio jaunimo auklėjimo) organizacijoj turi būti sudarytos sąlygos ir atmosfera tiek rinktiniam, tiek įprastiniam kūrybingumui ugdyti. Nemaža dalimi šios pastangos sutaps su dr. Keblio siūlomu kultūros vartojimu, tačiau, šalia to, ateitininkuose turi būti ir pastangų tiesiogiai kūrybiniam talentui vystyti — kūrybos iškėlimu, paskatinama, sudaryta galimybe pasirodyti, įvertinimu ir konstruktyvia kritika.

Besiartinančio IX Ateitininkų kongreso ideologinėje programoje viena pagrindinių temų yra "Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyva išeivijoje ir įsipareigojimai ateičiai". Tikiuosi, kad joje, o taip pat ir prieškongresinėse diskusijose stovyklose ir kitur, bus gvildenami ateitininkų uždaviniai ne tik kultūrą naudoti, bet ir kurti, į ją įnešant krikščionybę.

Kęstutis Trimakas

KULTŪRINIAI ATEITININKŲ UŽDAVINIAI IŠEIVIJOJE

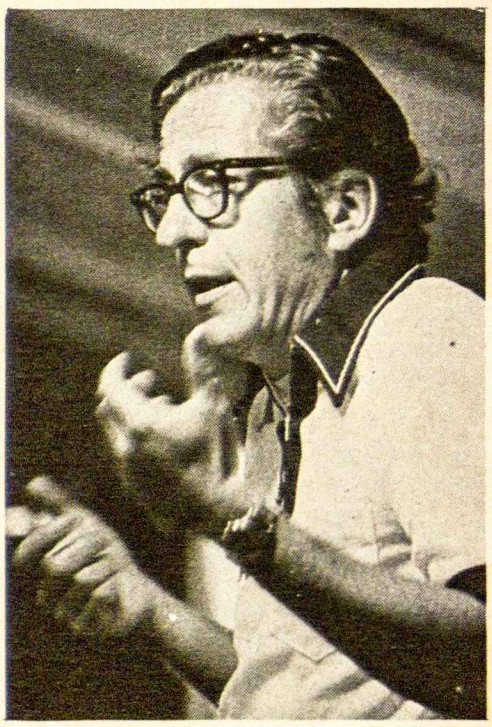

KĘSTUTIS KEBLYS

Dr. Kęstutis Keblys, "Ateities" knygų leidyklos vedėjas, skaito čia spausdinamą paskaitą ateitininkų jubiliejinėje stovykloje, Dainavoje, JAV, 1975 m. vasarą.

Verčiam savo sąjūdžio istorijos puslapius ir skaitom: ateitininkų rūpestis lietuvių kultūra buvo gyvas per visus 65 organizacijos gyvavimo metus.

Gal tas rūpestis ir nebuvo visuotinis, gal nebuvo visuomet vienodai pabrėžiamas, tačiau kultūra niekad nebuvo atsidūrusi už ateitininkiško dėmesio ribų. Užtai verta ir šiandien apie tai pagalvoti. Sustoti laikas nuo laiko gyvenimo sūkury ir pasvarstyti savo kultūrinius uždavinius.

Ateitininkiška kultūra?

Kai kalbame apie savo (vadinas — ateitininkų) kultūrinius uždavinius, įsipareigojimus, gali atrodyti, jog ateitininkai turi kokius nors specifinius, tik jiems vieniems būdingus uždavinius. Ar turi? Ne. Ateitininkai išskirtinių kultūrinių uždavinių neturi. Nes juk nėra "ateitininkiškos" kultūros. Yra lietuvių kultūra. Ateitininkas ją kuria kartu su kitais, joje kartu su kitas gyvena. Tiesa, kurdamas, ateitininkas lietuviškon kultūron gali įnešti (ir kartais gal net įneša) savo specifinį turinį, savo pasaulėžiūros motyvus. Bet tai dar nepadaro atskiros kultūros, ko nors, kuo reikėtų rūpintis tik ateitininkams, izoliavusiems nuo kitų lietuvių.

Savo kultūrine veikla iš esmės mes nesiskiriame nuo visų tų lietuvių, kuriems svarbu tautinę kultūrą kurti ir joje gyventi. Todėl ir "mūsų" kultūriniai uždaviniai nėra specifiniai mūsų — jie gali tikti bet kuriai kitai intelektinio pobūdžio lietuvių organizacijai. Bet jie yra "mūsų" ta prasme, kad, įsirašę tautiškumo ir inteligentiškumo principus savo vėliavon, mes negalime tų uždavinių ignoruoti.

Ar užtenka pasakyti, kad mūsų kultūriniai uždaviniai tokie pat, kaip ir visų kitų lietuvių, ir tuo užbaigti? Ne, nes tuomet mes užsikrautume sau viską ir neatliktume nieko. Daugybė tų bendrų kultūrinių uždavinių. Jie platūs, juos galima įvairiai suprasti, vienus pabrėžti, kitus padėti "atsargon". Mums į juos reikia žiūrėti savo žvilgsniu, matant savo specifinę padėtį. Reikia išsirinkti ir surikiuoti juos taip, kad jie atitiktų mūsų sugebėjimus, kad jie mums būtų realūs ir įvykdomi. Mums reikia uždavinių, o ne svajonių.

Ieškant realaus pagrindo savo kultūriniams uždaviniams, svarbu nepasiklysti darbo motivacijoje. Kuo turim pagrįsti savo kultūrinį darbą? Nuo atsakymo priklausys ir mūsų uždavinių pobūdis, priklausys jų vykdymo kryptis.

Lietuvai ar išeivijai?

Seniau, ankstesniais išeivijos metais, buvo gana populiaru mūsų darbus motyvuoti tuo, kad jie reikalingi pavergtai tautai — dabar ar ateityj, jai laisvę atgavus. Ėjom studijuoti inžineriją, nes sakėm, kad atsikuriančiai Lietuvai reikės technologų, atnešančių vakarų techniką. Rašėm romanus apie partizanų kovas, nes tėvynėje rašytojai partizanus turėjo vadinti banditais. Tapėm gubas, nes Lietuvoj teleido tapyti kolūkių traktorius.

Toks motyvavimas buvo gal ir nuoširdus, ir pateisinamas seniau, kai dar mažiau žinojom apie tenykštę situaciją ir optimistiškiau žiūrėjom į savo sugebėjimus. Šiandien motyvuoti savo darbą vien tuo, kad jo reikia Lietuvai, manau, būtų labai nerealu.

Žinoma, dalis to, ką sukuriame čia ir ką nuveikiame, turi reikšmės, kad ir ribotos, pavergtos tautos gyvenimui. Taip pat tiesa, kad daug ką galima būtų atlikti tik čia — užpildyti tas spragas, kurios atsiranda lietuvių kultūroj dėl politinių suvaržymų. Bet tiesa ir tai, kad su savo ribotais ir nuolat mažėjančiais kūrybos bei kultūrinio darbo bazės ištekliais esam per silpni tas spragas užpildyti. Nei literatūroj, nei dramoj, nei muzikoj mes nebesam pajėgūs pilnai atsverti ten esantį idėjinį vienpusiškumą tokiu meniniu lygiu, kuris jau yra tapęs standartu mūsų kultūroje. Tai, ką dar pajėgiame atlikti, žinoma, turi vertės ir bendrajai lietuvių kultūrai. Lietuvai reikia mūsų kultūrinių darbų. Jie Lietuvai naudingi, bet nėra būtini. Jei mes čia ir nieko nedarytume, lietuvių kultūra nežlugtų, net ryškiai nesumenkėtų.

Savo kultūrinę veiklą pagrįsti Lietuvos reikalavimais būtų ne tik nerealu, bet ir neprotinga. Tokia motyvacija vestų mus į uždavinius, kurie mums neįmanomi. Užsimoję perplaukti Atlantą, mes neperplauktume nei Spyglio.

Kultūra — mums patiems.

Jei ne Lietuvos reikalavimais, tai kuo tada motyvuoti savo kultūrinę veiklą ir uždavinius? Reikalas čia visai nesudėtingas: mes kuriame ir dirbame kultūrinėje srityje, nes kūrybos ir kultūrinio gyvenimo *reikia mums patiems* — išeivijai. Kuriame ir kūrybą remiame todėl, kad be savo kuriamos kultūros, be kultūrinio gyvenimo, mūsų, lietuvių, egzistencija išeivijoje liktų be turinio ir be prasmės. Be savo kuriamos ir išlaikomos kultūros mūsų visuomenė pasidarytų tokia, kurioje nebūtų verta pasilikti. Jei žlugtų mūsų kultūrinis gyvenimas, pasidarytume paprasta etnine grupele, srebiančia šaltibarščius, geriančia vokišką alų vytim papuoštose stiklinėse, šokančia tango blankiuose baliuose. Tokia grupelė gal ir būtų įdomiu studijų objektu sociologams, bet visai neįdomi kaip namai protaujančiam, gyvam žmogui.

Kultūrinis gyvenimas ir kūryba mums yra *būti ar nebūti* sąlyga. Užtat svarstant šios srities uždavinius,

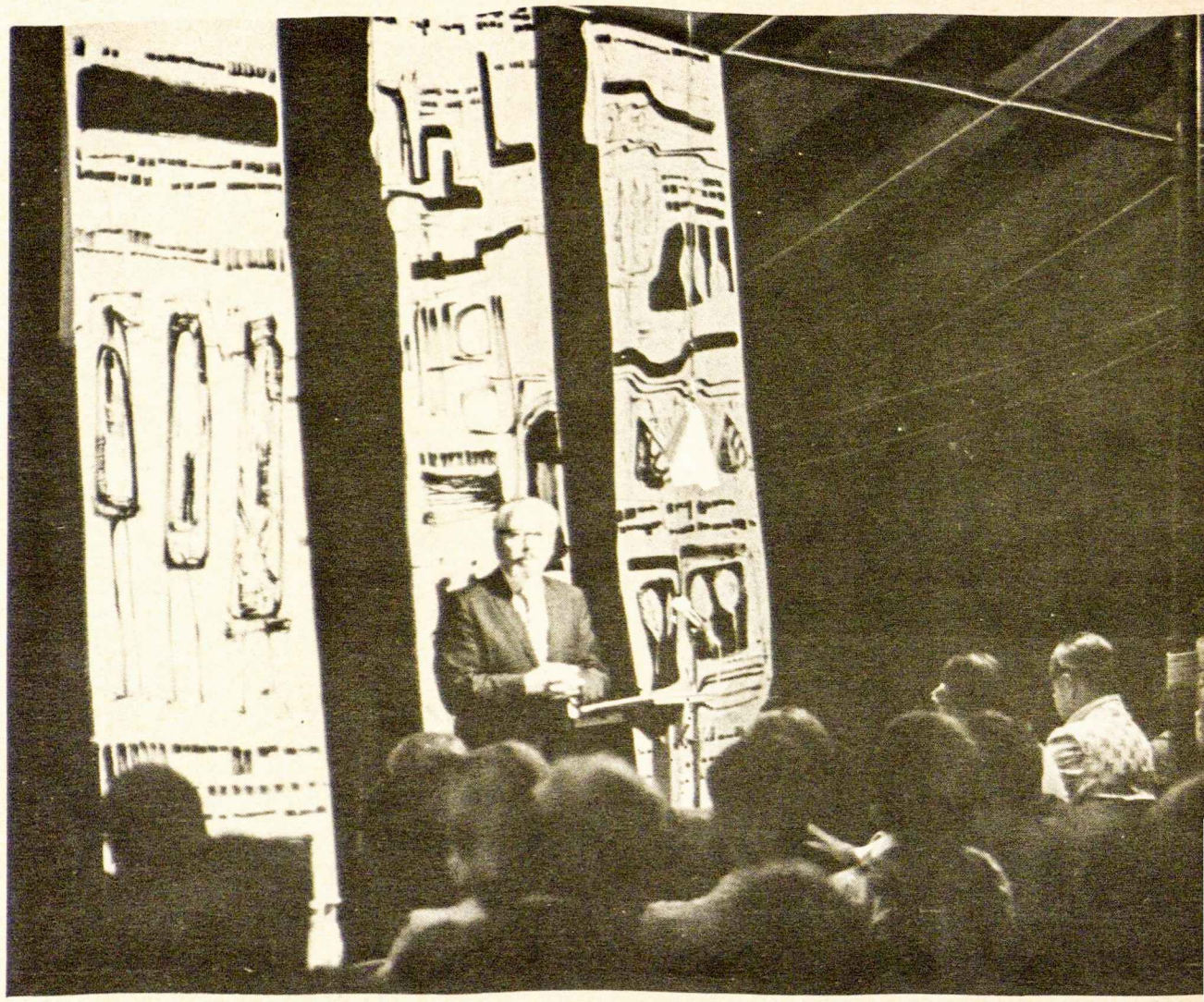

motivacijos nereikia ieškoti nerealiose, dailiose svajonėse, bet pačiame gyvenime. Kultūros reikia mums patiems, nes be jos nustosime buvę.

Ko išeivijos kultūrai reikia?

Sutarę, kad mūsų kultūrinį darbą apsprendžia mūsų pačių, t.y. išeivių visuomenės reikalavimai, galime pažvelgti, kokie uždaviniai mums stovi prieš akis. Bet prieš tai dar būtų naudinga pažiūrėti, kokia bendra mūsų išeivijos kultūrinė padėtis, kokios kultūrinės bėdos mus slegia.

Mūsų kultūrinio gyvenimo perspektyvos, deja, nėra labai šviesios. Kad kultūra klestėtų, reikia tam tikros "kritinės masės". Čia turiu galvoj ne kūrėjus, bet kūrybos vartotojus — publiką, kuri naudojasi kultūrinėm vertybėm, kuri sudaro bazę kūrybinėm pastangom virsti kultūrinio gyvenimo realybe. Ta kritinė masė pasireiškia ir žmonių skaičiumi, ir koncentracija. Tai minimumas, žemiau kurio žūva kultūrinis gyvenimas. Kiekybiškai sunku tą minimumą nustatyti. Kiek reikia skaitytojų, kad galėtų pasirodyti poezijos knyga, kiek meno mėgėjų, kad galėtume ruošti dailės parodas, kiek kultūringos publikos, kad galėtų vykti piano rečitaliai, simfoninės muzikos koncertai? Skaičiais spekuliuoti be atskiros studijos būtų beprasmiška. Tačiau kvalitetiškai "kritinės masės" efektas labai ryškus. Pavyzdžiui, kodėl nėra lietuvių operos Clevelande? Kodėl nėra literatūros vakarų Omahoje? Kodėl neturime savo rimto teatro išeivijoje? Be abejo, yra ir keletas poezijos mėgėjų Omahoje, ir geras būrys operos entuziastų Clevelande. Bet jų per mažai, kad tie kultūriniai įvykiai tose vietovėse būtų įmanomi.

Mūsų kultūrinio gyvenimo perspektyvą kaip tik daugiausia ir temdo tasai "masės" tirpimas ir greitas artėjimas prie kritinės ribos, už kurios jau nebebus pakankamai skaitytojų "Aidams", neužteks literatūros mėgėjų Barono ir Almeno romanams ar Sadūnaitės poezijai. Kodėl tirpsta kultūros vartotojų skaičius? Štai kelios priežastys: nykstanti lietuvių kalba (jaunimas jau nebemoka skaityti lietuviškai), vis didėjantis mūsų išsisklaidymas, bendras nukultūrėjimas — kultūrinių vertybių pakeitimas dėmesiu turtui ir pramogai.

Tirpstant kultūros vartotojų masei, sunku įsivaizduoti, kaip mes galėsime padaryti svaresnį įnašą į savo tautos kultūrą net ir tokiu atveju, jei mūsų

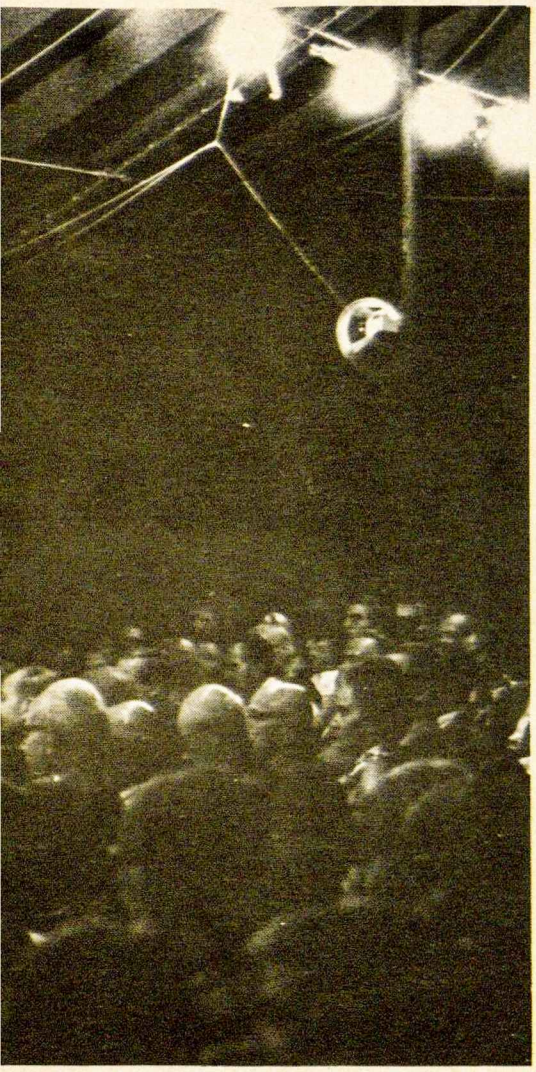

Nuotraukoje: poetas Kazys Bradūnas skaito savo poeziją literatūros vakare ateitininkų jubiliejinėj stovykloj, Dainavoj, 1975 m.

"Kad kultūra klestėtų, reikia tam tikros 'kritinės masės'. Čia turiu galvoj ne kūrėjus, bet kūrybos vartotojus — publiką, kuri naudojasi kultūrinėm vertybėm, kuri sudaro bazę kūrybinėm pastangom virsti kultūrinio gyvenimo realybe. Ta kritinė masė pasireiškia ir žmonių skaičiumi, ir koncentracija".

kūrybinis potencialas liks pastovus. Bet ir čia galime pastebėti išsekimo ženklų. Kol kas kūrybinė mūsų jėga dar pakankama. Tačiau ji remiasi beveik ištisai vyresniaisis. Prieauglis iš jaunimo nėra pakankamas. Ypač žodinėje kūryboje, trūkstant gyvo ryšio su gimtąja kalba, sunku tikėtis naujos kartos, kuri paliktų mūsų kultūroje tokius gilius pėdsakus kaip, sakykim, žemininkų generacijos poetai. Gal dėl per mažo jaunųjų veržimosi į kūrybinį gyvenimą mūsų kūryboje jau pradeda jaustis intelektinis sustingimas, žingeidumo stoka ir vis didesni kompromisai meninio brandumo atžvilgiu.

Ką daryti?

Ar galime ką nors daryti, kad mūsų kūrybinis potencialas kiltų? Nelabai. Kūrybiniame sektoriuje mes nei organizuotai, nei individualiai daug ko padaryti negalime. Nei rezoliucijos, nei svarstybos, nei kursai, nei graudūs verksmai neišaugins mums naujų kūrėjų, o ir senuosius nepadarys įžvalgesniais ir brandesniais. Kūryba yra grynai individualus dalykas. Talentą galima skatinti, sudaryti sąlygas jam vystytis, bet negalima jo pagimdyti nutarimu ar įsakymu. Todėl neverta mums dejuoti ir rūpintis dėl pačios kūrybos. Kūrėjų Dievas siunčia tiems, kurie jų verti. Mūsų rūpestis — kad būtume verti.

Tai koki tada mūsų kultūriniai uždaviniai? Kalbant dabar apie save siaurąja prasme — ne apie plačiąją visuomenę, bet apie savo organizaciją — mūsų dėmesys turi kauptis į kultūrinio gyvenimo bazės išlaikymą.

Kalbėjome apie "kritinę masę", kuri reikalinga kiekvienai kūrybinei apraiškai. Čia ir glūdi pagrindinė mūsų užduotis — mes turime budėti, kad toji masė netirptų, kad ji kuo ilgiau išsilaikytų virš kritinės ribos, virš to taško, už kurio kultūrinio gyvenimo raidos kreivė sminga tiesiai į nulį. Mes privalome sulaikyti tos masės tirpimą — budėti, kad patys netaptume nuo jos nuvarvančiais lašais, žiūrėti, kad fiziškai dingstančiuosius pakeistų nauji žmonės, prieauglis, kurti aplinką, kurioje būtų gyvas dėmesys visoms mūsų kūrybinio potencialo apraiškoms.

Tai tokia bendra mūsų "kultūrinė politika" — išlaikyti išeivijos kultūrinę bazę, būti sąmoningais ir aktyviais kultūros vartotojais.

O ką reikia daryti, kad toji "politika" būtų įgyvendinta? Apie tai — sekantį sykį.

ALKANA KELIONĖ

KAZYS BRADŪNAS

Kazys ir Kazimiera Bradūnai "Alkanos kelionės" sutiktuvėse, Jaunimo Centre, kovo 4 d.

Šie eilėraščiai paimti iš Kazio Bradūno naujausios poezijos knygos "Alkana kelionė", kurią jis dedikavo savo gyvenimo bendrakeleiviai.

DEDIKACIJA

Kazimiera,
Mudviejų valandos,
Dienos,
Mėnesiai,
Metai,
Visas gyvenimas —
To paties vardo žemė
Abipus upės.
Abipus upės spindintis miestas,
Kurio varpų skambėjimo
Srovė neperskiria.

Kazimiera,
Mudviejų žodžiai,
Eilėraščiai,
Dainos,
Visa poezija —
To paties vardo dangus
Abipus laiko,
Abipus laiko, kaip šiedu posmai,
Kurių jau niekas
Niekad neperskiria.

PALIKTOJI DUONA

— Vaike, — prabilo mama, iš krosnies ištraukusi duoną, —
Mano rankos, jaučiu, daugiau šilto raugo nelaimins.
Buvo tų žodžių gana. Mes valgėm darbymečio pietus.
Sunkūs, prinokę laukai kvepėjo pro atdarą langą.
Pievoj sukluso arkliai, ir tėvas, juos girdėjęs, sustojo,
Rankom pridengęs akis, žiūrėjo į mėlyną tolį.
Dundančiais žingsniais rūsti artėjo nelaimė,
Ir už miškų, už kalvų jau kilo padangėsna dūmai.
Šaukštus padėjom lėtai ir matėme — rankos virpėjo,
Alkano kąsnis sprangus tarytumei užėmė amą.
Nuriektos riekės ramiai paliko gulėti ant stalo,
Šventos paliko tenai, apleistos ir pamirštos baisiai.

PAILSĖK

Sėskis ant akmenio —
Atėjom prie planetos krašto,
Prie žemės ribos,
Prie dangaus begalybės,
Kramtydami karčius trupinius
Ilgos, alkanos kelionės.

Šaltas vėjas pučia nuo jūros,
Karštas iš dykumų.
Ir saulė, lyg pienės pūkas,
Leidžias ir kyla...
O tu pailsėk.

PAVASARIO NAKTIS

Akmuo miegojo, o gėlė žydėjo.
Kažkur tarp sapno ir kvapties
Lakštingalos giesmė lašėjo
Ant pat širdies...

Ir ji tankiau pradėjo plakti,
Pažadinta giesmės galia...
Guldau kaip žiedą kvapią naktį
Tau ties pagalvėle.

GIMINĖS GIMIMAS

Geležinė Perkūno kalba
Dundėdama dingo danguj —
Stovi galingas pirmuonis
Prie banguojančių vandenų.
Ir aš pareinu,
Peržengiu degantį slenkstį
Tau nusilenkti,
Kur po kojom gruzda tarmė,
O po ja ne asla — gelmė.
Ten jau grūdas pavirto į diegą,
Ten sekundėmis amžiai prabėga
Ir jau ragana jotvingio kraują
Pila į rago taurę...
O aš tik žodžius apeigos
Renku be pabaigos.

PRISIKĖLIMO APEIGOS

Tavęs neužkasiau
Į sausą kopų smėlį
Rankom nuogom.
Girdi —
Tai skambina varpeliai vyturėlių
Prisikėlimo apeigom.

O, neaprėpiama pavasario erdvė,
Žvaigždynais nurasoję vakarai!
Jau plyšta kevalo žievė,
Ir pliūptelia, lyg liepsnos, pumpurai,
Nudeginę pirštus,
Šaltus pirštus mirties.
O tu rankas ištiesk! —

Žeriu nuo tavo karsto
Gimtinės žemės saują,
Užpiltą per anksti.
Kelkis! —
Kūną ir kraują
Saulė atnašauja,
Kad būtum vėl jauna,
Kad būtum vėl skaisti.

Faraono Tutanchamono pirmojo karsto detalė. Sis medinis karstas yra padengtas auksu ir inkrustuotas bronza ir stiklu. Spragilas vaizduoja mirusiojo jėgą, lazda teisingumą, o dviguba karūna (sakalas ir gyvatė) suvienytą Egiptą.

Tutanchamono Kapas

Marija Eivaitė

(Šis rašinys yra ryšium su JAV vykstančia "Tutanchamon's Treasures" paroda).

Nuo Herodito laikų ekspedicija po ekspedicijos vyko į senąjį Egiptą kasinėti jo turtingąją žemę. Buvo daug nusivylimų, bet kai kas susilaukė ir pasisekimo. Nuostabiausias egiptologo-archeologų kulminacinis darbas prasidėjo kada 1922 m. Anglijos archeologas Howard Carteris ir jo ekspedicija atkasė iš po 200,000 tonų akmens jaunojo faraono Tutanchamono kapą. Tutanchamonas (apie 1361-1352 pr. Kr.) valdė Egiptą per trečiąjį istorinį laikotarpį (vad. Naujosios Karalystės vardu), kuris pasižymėjo savo galia ir turtu. Per jo trumpą aštuonioliktosios dinastijos valdymo periodą Tutanchamonas visai nepasižymėjo, bet dėl jo surasto kapo jis lieka mums šiandien geriausiai žinomu valdovu. O šis radinys, pagal mokslininkus, yra turtingiausias senovės karališkas kapas bet kada nors surastas.

* * *

Vakarinėj didžiosios Nilo upės pusėje, prie modernaus Luxor miesto, randasi viena populiariausių šio šimtmečio turistinių ir archeologinių atrakcijų — "Karalių Slėnis" ("Valley of the Kings"). Tai apleistas, smėlio slėnis, apsuptas aukštų, akmeninių uolų. Jose prieš 3500 metų buvo slaptomis pradėta kalti galingųjų faraonų kapai, kuriuose jų mumijos galėtų ilsėtis ramioj, tamsioj ir vėsioj žemėje po negailestingai deginančia Egipto saule. (Šiame slėnyje ilsėjosi ir Tutanchamono mumija). Bet šios mumijos nebegalėdavo išvengti godžios, naikinančios plėšiko rankos. Kaip ir protėvių piramidės, taip ir šie požeminiai kapai po laidotuvių būdavo dažnai apiplėšiami, mumijos sudraskomos ir kapai sunaikinami. Užtat ir nenuostabu, kad kiekvieno archeologo tikslas ir viltis buvo surasti bent vieną "užantspauduotą", t.y. niekieno dar nepaliestą, kapą, kuris galėtų atskleisti pasauliui senovės paslaptis.

Kiekvienas faraonas būdavo laidojamas puošniame kape, kuris susidėjo iš kelių kambarių. Kai aštuoniolikmetis Tutanchamonas mirė prieš kokius 3330 metus, jo kapas buvo prikrautas visokių brangių daiktų, kurie turėjo palengvinti jo pomirtinį gyvenimą. Ir dabar saugiausiom priemonėm atgabenti 55 šio kapo vienetai bus JAV muziejuose išstatyti publikai. Ši paroda prasidėjusi Washington D.C., vėliau keliaus į Chicagą, New Orleans, Los Angeles, Seattle ir užsibaigs New York 1978 metais. Ir visas tų parodų pelnas gautas JAV bus panaudotas Cairo muziejaus restauravimui.

* * *

Vienas senųjų Egipto tikėjimo pagrindų buvo, kad kiekvienas valdantis faraonas buvo žmonių laikomas gyvu dievu. Antrasis pagrindas — dvilypumas ir poliariškumas: gimimas ir gyvybė, mirtis ir atgimimas. Užtai egiptiečiai tvirtai tikėjo į pomirtinį gyvenimą — "Amentit", o kapas tai ir buvo nuolatinė to pomirtinio gyvenimo gyvenvietė.

Egipto kapai tai ir parodo nuostabiausias ypatybes šios senos civilizacijos. Jie pirmiausia buvo statyti mastabų formos, paskui piramidžių, o vėliau jie tapo planingomis, daugiakambarių, požemio šventovėmis. Nuo savo pačių jauniausių dienų egiptietis ruošėsi mirčiai, bet ne vienas žmogus nepraleido tiek daug laiko besiruošdamas mirčiai, kaip galingieji faraonai.

Kiekvienas kapas turėjo keletą savybių, pvz. buvo būtinas "užanspauduotas" — užmūrytas kambarys, kuriame gulėjo mumija. Įsibrovimas į šį kambarį buvo laikome šventvagyste ir tai reiškė mumijai netekti amžinojo gyvenimo. Egiptietis ne tiek bijojo mirties, kiek žalos jo mumijai. Taip pat koplytėlė, kurioj gyveno mirusiojo dvasia "Ka", buvo būtina. O kad "Ka" galėtų atpažinti savo kūną, reljefai vaizdavo jį visokiose gyvenimo scenose, ir hieroglifo tekstai iš "Mirusiųjų Knygos" aiškino kaip gyventi. Šie tapybos darbai ir reljefai mums šiandien daugiausia pasako apie Egipto gyvenimą ir kultūrą.

Įėjimas į kapą būdavo vis iš rytinės pusės. Mirusieji niekados nežiūrėdavo kitaip, nes, pagal egiptiečių tikėjimą, saulės dievas gali mirusius tik iš rytinės pusės prikelti. Saulės dievas teka iš rytų, pažadina mirusius ir nusiveda juos į vakarus, į amžinąjį gyvenimą.

Egiptiečių tikėjimas į pomirtinį gyvenimą buvo įvairus. Vieni tikėjo, kad mirusis keliauja į vakarus, kur yra palaiminta žemė, o kiti mirę pasilieka savo kapuose ir džiaugiasi tobulu gyvenimu. Dar kiti tampa gyvuliais, paukščiais ir vabalėliais. Tačiau vyraujanti pomirtinio gyvenimo samprata yra glaudžiai surišta su dievu. Osiris ir Isis legenda.

Pagal senovės legendą, Geb ir Nut, žemės ir dangaus dievai, turėjo keturis vaikus: du sūnus; Osiris ir Set, ir dvi dukras: Isis ir Nephtys. Isis vėliau tapo Osirio žmona, o Nephthys teko Set'ui. Kai Osiris tapo Egipto valdovu tai Set'as iš didžiausio pavydo užmušė tą savo brolį, sukapojo jį į dalis ir išmetė po visą

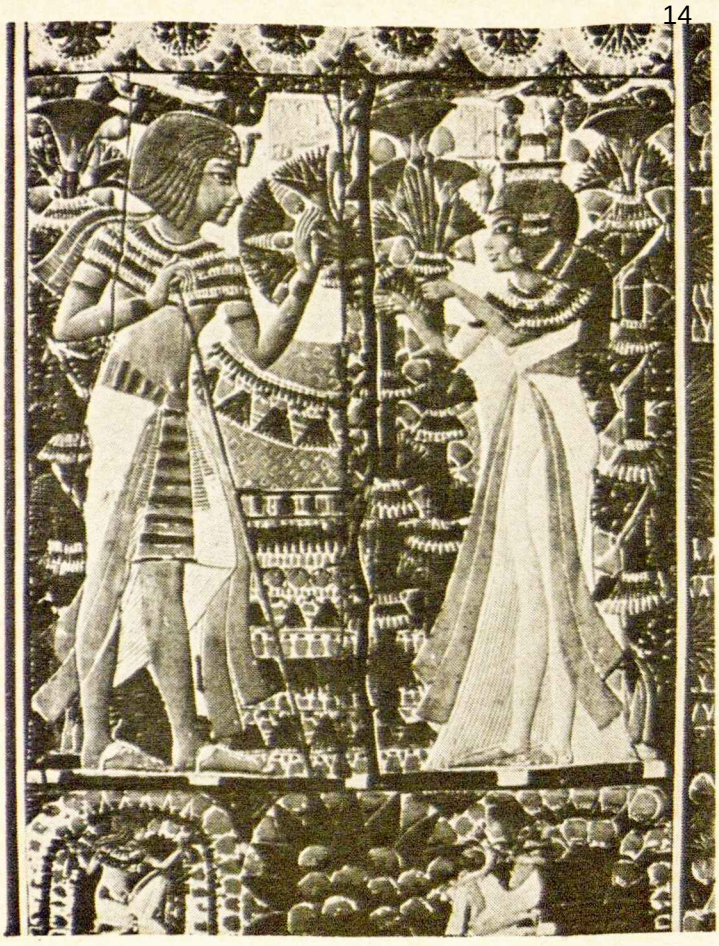

Dekoruotas karsto viršus, vaizduojantis faraoną su žmona gėlių ir vaisių sode.

Alebastrinis ornamentuotas laivas ant pedestalo. Aukštis — 37 cm.

Egiptą. Isis vaitodama surinko visas kūno dalis, o galingieji dievai iš gailesčio padėjo sujungti jas atgal į vieną. Jie apvyniojo Osirio kūną lino medžiaga, o Isis rankos tapo sparnais. Ji jais apgaubė savo mylimo vyro mumiją ir laikė tol, kol per jos meilę jis atgavo gyvybę. Vėliau Osiris, atgimęs amžinajam gyvenimui, tapo pomirtinio gyvenimo teisėju ir sutikdavo į savo karalystę mirusiuosius faraonus — dievus.

Ši legenda ir egiptiečių stiprus tikėjimas į pomirtinį gyvenimą išaiškina egiptiečių pastangas apsaugoti kūną, ką atlikdavo balzamavimu — mumifikacija. Šis balzamavimo procesas dar ir šiandien nėra visai ištirtas, bet žinome, kad jis trukdavo 70 dienų. Mirus, kūnas būdavo išmirkytas specialiame skystime, paskui išdžiovintas ir pripildytas tam tikrais sakais. Oda buvo ištrinama kvepalais ir tada kūnas buvo apvyniojamas bent 20 sluoksnių lino medžiaga, tarp kurių buvo įdėtos karts nuo karto brangenybės. Kojos, rankos ir pirštai buvo visi atskirai apvyniojami.

* * *

Ypač reikšmingas egiptologijos mokslui yra 1922 m. atkastas Tutanchamono kapas, nes tai vienintelis rastas "užantspauduotas" kapas, nors plėšikai bandė du sykius išvogti mumiją. Howard Carteris ieškojo šio kapo septynerius metus ir po jo atkasimo jis praleido visus metus, surašydamas detališką radinių katalogą. Netoli viename tuščiame kape kiti mokslininkai įruošė tyrinėjimo bei fotografavimo laboratorijas. Ir tik po tiksliausios investigacijos buvo pastatyti specialiai geležinkelio vėžiai nugabenti radinius iki Nilo upės ir toliau laivu nuplukdinti į Cairo muziejų, kuris dabar yra šių radinių nuolatinė patalpa.

Šiame kape rasta apie tūkstantis įvairių daiktų. Iš tų radinių vertingi yra: sostas, vežimai, karietos, alebastro vazos, geležies darbai, net sėklų ir vyno ąsočiai, papuošalai ir kiti auksu dekoruoti daiktai: lovos, sudedamos kėdės, dėžutės, ir kt. Taip pat buvo rasta plunksnų vėduoklės, rašymo įrankiai ir net Tutanchamono močiutės plaukų garbana. O valdovo balzamuoti skilvis, kepenys, žarnos ir plaučiai buvo sudėti keturiuose atskiruose ąsočiuose, ant kurių buvo išraižytos maldos apsaugojimui.

Kapo sarkofagai, karstai ir mumijos kaukė rodo, kokio nuostabaus tobulumo bei grožio buvo pasiekę aukso ir medžio dirbiniai. Užantspauduotame kambary buvo pirmiausia keturi vienas į kitą įdėti mediniai paauksuoti sarkofagai, papuošti reljefiniais religiniais ir ritualiniais vaizdais. Penktasis sarkofagas buvo gryno gelsvo kvarcito, iškaltas iš vieno gabalo ir papuoštas deivėm, kurios ištiestomis sparnuotomis rankomis gaubia sarkofagą. Ir šitame vienas į kitą įdėti trys žmogaus formos ir portretinio panašumo karstai, trečiame — mumija. Pirmi du karstai — mediniai padengti aukso plokštėm, o trečiasis iš gryno 22 karatų aukso, kurio svoris yra 2500 svarų. Faraono galvą dengė auksinė kaukė, papuošta lazurito

Faraono Tutanchamono tretysis auksinis karstas "užantspauduotame" kambary. Reljefai vaizduoja mirusįjį ir jo kelią į amžinybę.

spalvom ir įvairiom inkrustacijom, ant kaklo — dviguba aukso apykaklė, ant rankų ir pirštų — apyrankės ir žiedai, aplink liemenį — du auksiniai apjuosčiai, ant kojų — aukso sandalai. Mumijos apvyniojimuose rasta 143 auksinių amuletų. O jaunojo valdovo galvą puošė žmonos uždėtas sudžiūvęs gėlių vainikas, kurio spalvos dar buvo išsilaikiusios.

Reikia vėl prisiminti, kad faraono kapas buvo šventas ir jo peržengimas galėjo susilaukti didžiausios bausmės. Nors mirę faraonai negalėdavo fiziškai atsiginti nuo plėšikų ir vėliau nuo archeologų bei tyrinėtojų, kai kurie ir šiandien nori įtikinti pasaulį į buvimą "Faraono prakeikimą". Prietaringi Egipto gyventojai tiki, kad šis prakeikimas pasiekė ir Howard Carterio ekspedicijos narius. Jo mecenatas ir artimas draugas Lordas Carnaveronas užsikrėtė nuo uodo įkandžio ir mirė po šešių savaičių nuo kapo peržengimo. O jo mirties valandą įvyko Cairo mieste užtemimas nuo nesuprantamos priežasties. Ir tuo pačiu momentu Lordas Carnaverono šuo Anglijoj keistai sustaugė ir nugaišo.

Tuo galima tikėti ar netikėti, bet šios parodos pamatymas tikrai praturtins kiekvieno lankytojo akiratį ir sužadins norą plačiai pastudijuoti tą nuostabios civilizacijos kraštą, jo kultūrinių paminklų didingumą ir tą religinę mistiką, kuri ir šiandien, praslinkus tūkstančiams metų, dar vis traukia mokslininkų, archeologų ir keliautojų dėmesį.

Tutanchamono Kapas

Didingoj pozoj ištiesei tu savo kūną,
Kurį tarnai tuoj marškomis suvystė.
Prie kojų kniubo nusiminus karalystė
Ir paskutinį kartą sveikino galiūną.

Manei pajėgsiąs judint sunkų Nilą,
Kad apsilietų vandeniu Egipto sodai
Ir prisipildytų kviečiais tušti aruodai —
Manei, kad tavo saulė nūn iškyla!

Bet kai nuslinko nederlingų metų pynės,
Iš tavo kūno išgaravo ambros kvapas,
Įdubo kaulai iškeltos krūtinės.

Ir kai virš tyrų, tartum rūkas, dulkės supos,
Kai užmaršty giliai paskendęs snaudė kapas
Ne tu — gyvybę saugojo raukšlėtos pupos.

Stasys Žilys

17

Iš voratinklių datas išpainiosiu

JOLANTA MALERYTĖ

* * *

Kaip tavo rankos —
upėje vanduo,
Toksai raminantis, švelnus ir keistas...
Vienatve degančiuos sapnuos
Ilgiuosi tavo rankų vaisto.

Ir kaip šviesa, vienoda ir tyli,
Sudžiūvusios gelsvokos ramunėlės...
Ištiesk rankas. Juk tu turi
Vaistų. Laukų išblyškę gėlės,

Kaip tavo rankos irgi —
ir todėl
Laukai sugėrė bičių karštį.
Tu ant liepsnojančios kaktos
Uždėk man savo rankų tvarstį.

Ir bus, kaip upėje vanduo,
Įbridusiai tik pasišildyti
Bus tavo rankos. Ir ruduo,
Sužvarbusią apglėbęs pilnatį...

* * *

Tie gandrai pasiliko...
Gal saugoti sodžiaus vaiskios tylumos,
Gal palaukti, kol grįš
Iš naktigonių pievų
Rasoti arkliai...
- - - - - - - - - - - - - - - -
O tos naktys be galo...
- - - - - - - - - - - - - - - -
Ir dužios tylumos nesudrums
Pasilikę gandrai,
O išskridę negrįš...
Tik paklydę šešėliai klebens
Uždarytas duris.

* * *

Kai niekas nematys,
Aš iš voratinklių datas išpainiosiu
Ir patylom skaičiuosiu...
Todėl, kad lapkritys,
Todėl, kad smilgas lyg benames gainioja
Pamišę vėjai-juodvarniai.

Kai niekas nematys,
Trauks suskaičiuoti rudenys, lyg vilkstinės
Per mano tylų vargą...
Todėl, kad lapkritys,
Todėl, kad medžių klyksmas toks
beviltiškas
Ir dienų dienos — darganos.

Kai niekas nematys,
Tekės laiškų kraštais seniai patikrintos
Parudę datos-naktys...
Todėl, kad lapkritys,
Todėl, kad lapkričius suvėriau virtinėm,
Lyg išvarstytas pasagas.

* * *

Saulėgrąžom — saulių ratais
Grįš vasarų lietūs
Ir liepų išskalbtą vašką
Sulydys į žiedus.

Saulėgrąžų laiptais kilsiu...
Gal tiltais sugrįžti?
Saulėgrąža naktį virsiu
Be teisės pražysti.

Sulydytas visas vaškas,
Ir išskalbtos liepos...
Nulijo vasarų ratais
Saulėgrąžų lietūs...

2 — Skirtingi žvilgsniai į tą pačią Bažnyčią

BAŽNYČIA KAIP MISTINĖ BENDRUOMENĖ

Jurgis Šarauskas

"Ateities" vasario numeryje kun. Jurgis Šarauskas nurodė keletą skirtingų būdų žvelgti į Bažnyčią ir plačiau apibūdino vieną jų — legalistinį. Čia jis aprašo mistinį-bendruomeninį jos aptarimą.

Antrasis modelis, taikomas Bažnyčiai, yra mistinės bendruomenės. Pilnam šio modelio supratimui pravartu panaudoti sociologinį skirtumą tarp visuomenės ir bendruomenės. Visuomenės sąvoka naudojama, nurodant žmonių asociaciją, kurią jungia formali struktūra, palaikoma pajėgaus autoriteto, kurį įpilietina detaliai aiškūs, dažnai užrašyti įstatymai. Tuo tarpu bendruomenės sąvoka naudojama, norint aptarti žmonių grupę, kurioje vyrauja tam tikras giminingumas. Bendruomenėje žmonių skaičius yra mažesnis, jų tarpe auga tarpusavio pažintys ir intymumas. Ryšiai tampa mažiau formalūs, bet vis dėlto išlieka labai stiprūs, kaip, pavyzdžiui, matome etniniuos rajonuos. Teologas Emil Brunner argumentuoja, išeidamas iš biblionio taško, kad Bažnyčia nėra institucija, bet brolija. Knygoje "Bažnyčios nesupratimas" Brunner grindžia savo argumentą Šv. Rašto "Apaštalų Darbais" 11 skr. 42 eil., ir tuo atmeta visus įstatymus, sakramentus, ir kunigystę, nes tai, girdi, nesutampa su tikrąja Bažnyčia todėl, kad visa tai yra institucinės, o ne bendruomeninės Bažnyčios žymės.

Katalikų ekleziologai Arnold Rademacher ir Eve

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO

Congar, prancūzų dominikonai, priima šią bažnytinės komunijos idėją, nors jie ją naudoja kitaip. Rademacher įžiūri Bažnyčios šerdyje bendruomenę, kurią išorėje atspindi visuomenė, palaikanti centrinę bendruomenę. Congar kalba apie Bažnyčią, turinčią dvi neišskiriamas savybes: viena, asmenų draugystė su Dievu ir su viens kitu Kristuje, antra, šios draugystės visuma, kuri ją kuria ir palaiko.

Ši bendruomeninė Bažnyčios samprata yra radus atgarsio moderniuosiuos katalikų ir protestantų teologuose. Katalikų teologai Rademacher ir Congar bei kiti kartu su protestantų teologais, kaip Emil Brunner ir Jerome Hamer, universaliai atmeta Bellarmine Bažnyčios aptarimą, nes jinai yra grynai išorinė ir institucinė. Šie teologai neįžiūri komunijos Bažnyčioje sociologinės bendruomenės prasme, bet jie Bažnyčiai priskiria horizontalias bei vertikalias dimensijas. Horizantalioji — tai žmonių tarpusavio bendravimas, vertikalioji — tai Dievo ryšiai per Kristų su šiais žmonėmis Šv. Dvasios malonėje. Šv. Dvasios bendravimas išreiškiamas tarpusavio glaudžiuos rūpesčiuos bei padėjimuos.

Viena šio modelio stiprybių yra jo harmonija su daugelių biblinių įvaizdžių. Du įvaizdžiai yra ypač išskirtiniai, Kristaus Kūnas ir Dievo Žmonės. Kristaus Kūnas buvo ypač remiamas Šv. Pauliaus, kuris įžiūrėjo Bažnyčioje dvasinį organizmą, imantį gyvybę iš Šv. Dvasios. Dievas šio kūno galva, mes jo sąnariai.

Viduryje ir gale 19 amžiaus Bažnyčia pradėjo tolti nuo institucinio modelio ir artėti prie mistinio kūno sampratos. 1943 metais pop. Pijus XII išleido savo garsiąja enciklką, kurioje jis pabrėžė mistinio kūno idėją, norėdamas sujungti tai ir su Ballarmine instituciniu modeliu. Pijus XII teigė, kad popiežius ir vyskupai tai šio kūno sąnariai, kurie pilni šventos galios, o tikintieji, kurie prie apaštalavimo darbo prisideda, užima garbingą, bet žemesnę vietą šioj krikščioniškoj bendruomenėj. Antrasis Vatikano suvažiavimas patvirtina Mistinio Kūno sampratą, bet kartu neatmeta hierarchinės visuomenės bažnytinio pavidalo. Abi pažiūros turi ir bendrų savybių, teigia Antrasis Vatikano suvažiavimas, ir panašumas atliepia Kristaus Žmogaus-Dievo dvilypiškumo santykiavimą. Bažnytinė struktūra yra instrumentas, kuris tarnauja Kristaus dvasiai ir ugdo jo Kūną.

Antrojo Vatikano suvažiavimo konstitucijos antrasis skyrius apibūdina Dievo žmones, kaip esančius "Dvasiniai pasipildžiusia bendruomene, draugija gyvybės, dosnumo ir tiesos". Šis apibūdinimas veik pažodžiui atkartoja 42 eil. II skyriaus Apaštalų Darbų Knygos ir nebando sutapatinti šios bendruomenės su jokia kita organizacija, įskaitant net Romos Katalikų Bažnyčią. Antrasis Vatikano suvažiavimas teigia, kad Kristaus Kūnas yra Dievo žmones, išreiškiant, kad tai bendruomenė tikinčiųjų, kurie atgaivinti Šv. Dvasios, nežiūrint, ar jie Romos katalikai, ar ne. Tokie įvaizdžiai priimtini vakarietiškam pasauliui, nes jie pabrėžia artumą visų tikinčiųjų Šventajai Dvasiai; jie yra demokratiški.

Pažiūra į Bažnyčią, kaip komuniją arba bendruomenę, apima du įvaizdžius ir tuo pačiu Kristaus Kūno ir Dievo žmonių modelius. Ši pažiūra taip pat iškelia tą vidinę jungtį, kurį pašvenčia ir išorėj matomą jungtį, kurią riša pareigūnai ir sakramentai. Tuo būdu bažnytinė bendruomenė susideda iš daugelio glaudžiai susijusių bendruomenių, sujungtų Šv. Dvasios. Jungties ryšiai yra Šv. Dvasios dovanos ir malonės. Ir nors išviršiniai ryšiai yra laikomi svarbiais, jie lieka antriniais. Šiame modely asmuo yra narys dvasinėj mistinėj malonės komunijoj. Asmuo tampa nariu ne kokiu nors juridiniu nutarimu, bet tiesiog įsivelia į moralinį pluoštą, kuriuo audžiama Dvasia. Pagrindinis aktas sujungia narius, tai Kristaus raminanti malonė. Nariai tampa Bažnyčios naudotojai ne institucine prasme, bet kaip dalininkai tos pačios Dvasios. Šio modelio tikslas yra dvasinis arba antgamtinis. Bažnyčia siekia privesti žmones iki bendrystės su dievybe (šventumu); todėl tam tikra prasme jinai egzistuoja dėl savęs (savai naudai).

Šis modelis yra labai biblinis, nes turi savo pamatus šv. Pauliaus raštuos bei Senajam Testamente, toje laisvai pasirinktoje sutartyje tarp Dievo ir jo žmonių. Taip pat šis modelis yra remiamas ir katalikų tradicijos, randamos Augustino ir Akviniečio moksle apie Bažnyčią; jie gi rėmėsi doktrinom, teigiančiom, kad malonės yra bendrinė dovana. Dabartinė visuomenė gali su šiuo modeliu identifikuotis, nes jisai yra žmogiškas, pabrėždamas žmonių tarpusavio sąryšius. Šis modelis padeda ekumenizmui, nes jame yra daug protestantiškų temų.

Šiame modelyje randame taipgi ir kai kurių trūkumų, nes lieka neaiški padėtis bendrystės tarp dvasinių ir akivaizdžių Bažnyčios dimensijų. Jei Bažnyčia laikoma laisva ir spontantiška Šv. Dvasios dovana, tai tada organizacinė ir hierarchinė jos dalis atsiduria pavojuje, nes gali būti laikoma beprasme ar bent paviršutiniška. Šis modelis linksta į Bažnyčios iškėlimą ir sudievinimą iki tokio taško, kad Ji tampa veik nereali. Drauge šis modelis nenurodo krikščionims aiškaus identiteto bei misijos.

Movitavija krikščioniškai misijai tampa neaiški, ir atsiranda tam tikra įtampa, kuri iškyla tarp Bažnyčios tarpusavio bendrysčių tinklo ir Bažnyčios kaip malonės mistinės dalininkės. Šis modelis lyg ir pabrėžia Bažnyčios visuomeninius aspektus ir sumažina mistinę komuniją, kurios pagrinde randamas Dievas.

Ieškant vienos pasaulietinės bendruomenės, kuri patenkintų visus mūsų reikalavimus, susiduriam su iliuzija, nes šiais laikais būti žmogum reiškia dalyvavimą keliose bendruomenėse. Ilgesingas noras šiltos ir suprantančios totalinės bendruomenės yra ieškojimas gerosios motinos. O gerosios motinos bei tėvo nėra, o yra tiktai dieviškoji paslaptis mus laisvinanti ir kviečianti brendimui.

KRIKŠČIONIŲ SUARTĖJIMO PASTANGOS

Ekumeniniai įvykiai Amerikoje 1976 metais

Liesdami vienybės klausimą šių dienų krikščionybėje, randame nemažai džiuginančių reiškinių, bet drauge ir daug neišspręstų problemų. Atsiteisimo pranciškonas T. LaFontaine, vienas Graymoor Ekumeninio Instituto vadovų, spaudoje paminėjo visą eilę reikšmingų krikščionių glaudesnio suartėjimo pastangų Amerikoje 1976 metais:

1. Šimtai katalikų ir protestantų, ypač episkopalų ir liuteronų, parapijų yra padariusios susitarimus melstis vieni už kitus, naudotis bendrai vieni kitų patalpomis ir religijos mokymo programomis.

2. Kai kuriose vietose katalikai ir protestantai drauge planuoja naujas statybas.

3. Daugėja katalikų diocezijų skaičius, kurios ruošia kunigus, kas liečia mišrias vedybas tarp katalikų ir nekatalikų. (Praktikoje tai vyksta jau kuris laikas.)

4. Oficialiuose teologų pokalbiuose tarp katalikų, episkopalų, liuteronų ir rytų ortodoksų yra prieita prie tam tikrų susitarimų kunigystės, eucharistijos ir Bažnyčios sampratos, bet tai nereiškia, kad visos kliūtys jau nugalėtos, ypač kiek tai liečia popiežiaus neklaidingumą.

5. Nemažai moralinių klausimų ir specialių iškilusių problemų, kaip pvz. abortų, drauge svarsto ekumeninės grupės. *(The New World,* 1977.I.14)

* * *

Paskutinis katalikų ir anglikonų pareiškimas, vadinamas Venecijos, liečiąs Romos sosto primatą, yra svarbus ateities vienybės klausimo sprendimui. (plačiau žr. Vyt. Bagdanavičiaus, MIC, str. šiame "Ateities" nr., 00 psl.)

* * *

Ekumeninė Jaunimo Taryba, įkurta 1974 m. Taizėj, Prancūzijoje, protestantų vyrų vienuolyno globoje, paruošė Antrąjį Laišką, kuriuo kreipėsi į Dievo tautą. Šis kreipimasis buvo viešai perskaitytas Paryžiaus Notre Dame katedroje, kuri buvo pripildyta įvairių konfesijų jaunimo atstovų. Taip pat dalyvavo du kardinolai, Vokietijos protestantų vienas vadovų, Canterbury anglikonų vyriausiojo vyskupo atstovas ir kiti. Laiško mintis: žmonijos šeimoje pasidalinimas savo turtu su beturčiais, atsisakymas prabangos, palaipsnis suprastinimas gyvenimo reikalavimų. Tai kelias į evangelinį išsilaisvinimą: "Pasidalink viskuo, pasidarysi laisvas".

(*America,* Vol. 135 No. 21, 1976.XII.25)

Vatikano Sekretoriato Krikščionių Vienybei vadovai pritaria, kad būtų naujai peržiūrėtas pasiūlymas pripažinti Ausburgo Išpažinimą. Šis istorinis dokumentas, išleistas 1530 m., liečia Liuterio mokslą. Sunku pasakyti, kokių išvadų bus prieita, bet šiandien yra svarbu suprasti, kad šis dokumentas buvo parašytas ne priešiškoj, bet susitaikymo dvasioje.

(*The New World,* 1977.I.28)

* * *

Krikščionių vienybės idėjos skleidimui nemaža reikšmės turi sąjūdžiai, kaip charizmatinis ir Foculare. Jie daug svarbos skiria asmeniniam ir visos Bažnyčios atsinaujinimui. Toje dvasioje įvairių konfesijų krikščionys bendrauja ir drauge meldžiasi, siekdami vienybės Kristuje.

* * *

Paminėjus tuos faktus, turėtume atkreipti dėmesį, kad be jų didelės reikšmės turi nuotaikų pasikeitimas krikščionių tarpe. Daug mažiau vartojama vieni kitus įžeidžiančių pasisakymų. Kur buvo nepasitikėjimas, randame daugiau atvirumo. Bendravimas religinėje, maldos, socialinėje plotmėje supažindino vienus su kitais ir tai padėjo nugalėti baimę. Visa tai ruošia dirvą, kad Dievo parinktu būdu ir jo laiku būtų atsiekta tai, ko Kristus meldėsi — kad visa būtų viena.

Paruošė **Irena Kairytė**

Katalikų ir anglikonų susitarimas apie autoriteto vaidmenį Bažnyčioje

1977 m. sausio mėn. buvo paskelbtas katalikų ir anglikonų ekspertų susitarimas apie tai, ką reiškia autoritetas Bažnyčios gyvenime. Tai yra jau trečias žingsnis šių Bažnyčių susijungimo kryptimi. Tačiau savo išaiškinimais jis yra naudingas ir kitoms Bažnyčioms. Jis suteikia šviesos tokiu klausimu, kuris dažnai yra buvęs Bažnyčios skilimo priežastimi, būtent: kaip reiškiasi krikščionijoje valdymo vaidmuo.

Bažnytinis autoritetas turi uždavinį išaiškinti ir nuspręsti, kaip evangelija turi būti suprantama ir kaip

Chicagos lietuvių ekumeninio ratelio suruošto pokalbio dalyviai su Radijo Forumo vedėjais. Sėdi(iš kairės): inž. Antanas Rudis, Marija Rudienė, kun. Alfonsas Grauslys. Stovi: kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. Povilas Dilys, Irena Kairytė ir kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC.

įgyvendinama. Ši pareiga priklauso vadinamajai vyskupiškai tvarkai. Tačiau ir šalia jos Bažnyčioje yra išvidiniai dvasingų asmenų, kurie gali autoritetingai kalbėti Kristaus vardu. Romos vyskupo uždavinys yra ugdyti krikščionišką bendriją, laikant ištikimybę apaštalų mokymui. Romos vyskupo primatas yra tam, kad saugotų ir skleistų bažnyčių ištikimybę Kristui ir viena kitai.

Kiekviena Bažnyčia siekia gilesnio supratimo ir aiškesnio išreiškimo bendro tikėjimo. Tikėjimo išpažinimai ir Visuotinių susirinkimų aptartys yra tik įrankiai tikėjimo tiesai išreikšti. Jie ieško vis geresnio žodžio veiksmingiau atidengti evangelijos prasmei. Tie nutarimai dažnai yra buvę iššaukiami vieno ar kito laiko reikalavimų, tačiau juose yra nuolat pasiliekančios tiesos prasmė (15). Tačiau šie nutarimai visada gali būti pagerinti, ankstesniems neprieštaraujant.

Pasilieka uždavinys krikščionijoje nustatyti mastus kaip pažinti, kas tuose nutarimuose yra nuolat galiojančio (16). Romos vyskupo sostui pripažįstama ypatingas vaidmuo pripažinti, kas susirinkimų nutarimuose yra nuolat galiojančio (17). Tačiau ir kitos Bažnyčios gali kai kurias tiesas giliau įžvelgti (negu kitos). Jeigu dėl to pažinimo skirtumų iškiltų konfliktų, grasinančių Bažnyčios vienybei, reikia rasti priemonių jiems išspręsti (18).

Kalbant apie kasdieninį bažnytinių organų vadovavimą, sutinkama, kad jie gali suklysti, toleruoti gyvenime piktnaudojimus ir iškreipti tiesą. Tačiau visuotinai paimta, Bažnyčia yra Kristaus ir jo Dvasios globoje ir yra vedama į tiesą.

Primato uždavinys Bažnyčioje yra gelbėti bažnyčioms paklausyti viena kitos ir stiprėti tarpusavėje meilėje. Primatas yra kolegijinio pobūdžio (21). Romos bažnyčios primatą dokumentas šitaip aptari: "Vienintelis vyskupo sostas, kuris pripažįsta sau visuotinę pirmenybę ir kurią ligi šiol vykdė ir vykdo, yra Romos vyskupo sostas, kur mirė Petras ir Povilas".

* * *

Šiais visais punktais komisijos nariai sutarė. Liko nesutarta tik šie dalykai: 1. Ar tie evangelijų tekstai kuriais remiasi Romos primatas reikia suprasti taip, kaip ligi šiol buvo aiškinama. 2. Ar Romos vyskupo valdžia yra "dieviškos teisės", kaip buvo išsireikšta I Vatikano susirinkime 1870 m. 3. Anglikonams yra sunku susitaikinti su mintimi, kad popiežius yra neklaidingas kai kuriais atvejais ir ar marijinės tiesos (nekaltas prasidėjimas ir dangun ėmimas) buvo reikalingos skelbti. 4. Kad Romos vyskupas turi tiesioginę juridikciją visoms Bažnyčioms.

* * *

Kaip matome, daug naujo supratimo yra pasiekta bažnytinės valdžios klausimu, bet dar daug kas lieka išsiaiškinti.

Šis susitarimas yra trečias iš eilės. Jau anksčiau buvo pasiekti susitarimai kitose dviejose srityse, kuriose net toliau buvo paeita vienybės kryptimi. Tai, būtent, buvo susitarimas sakramentų supratimo reikalu (Vadinamas Windsoro susitarimas 1971 m.) ir kunigystės supratimo susitarimas (vadinamas Canterbury susitarimas 1973 m.). Šis paskutinis susitarimas, vadinamas Venecijos susitarimu 1976 m. nėra toks vieningas dėl to, kad klausimas, kurį jis apima, yra labai opus, dėl kurio dažnai ir kiti nesutarimai kyla.

Vytautas Bagdanavičius, MIC

ESAME UŽSIANGAŽAVĘ ATLIKTI SVARBŲ DARBĄ

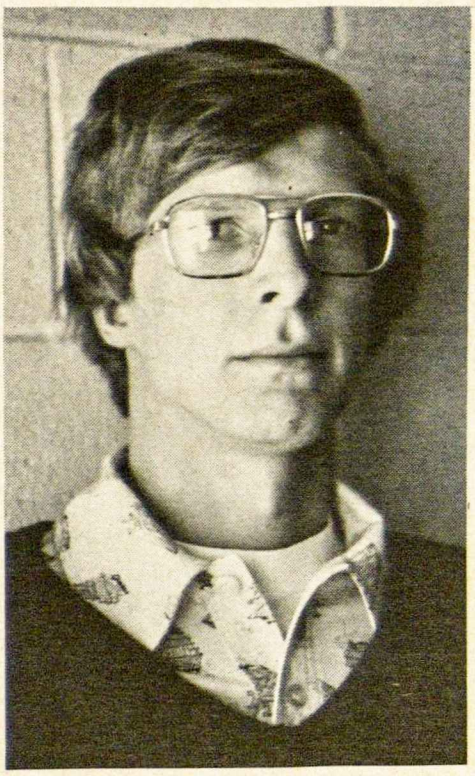

Naujasis Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininkas Saulius Čyvas pasisako aktualiais klausimais

Kokiose aplinkybėse sutikai vadovauti Moksleivių Ateitininkų Sąjungai? Kokie motyvai Tave skatino už tai apsispręsti?

Praėjusią vasarą Rochestery įvyko studentų kursai. Iš Clevelando ten nuvyko maža studentų grupė, pasiryžusi grįžti pati atsinaujinusi. Kursų metu ir per sekančias savaites vis daugiau mums paaiškėjo viena esminė dabarties problema ateitininkuose: būtent, trūkumas kandidatų valdyboms sudaryti.

Organizacija negali efektingai veikti, jeigu ji neturi vadų, kurie nukreipia veiklos eigą, išlaiko jos dvasią ir ugdo - auklėja naujus narius. Ta mintis slėgė mūsų mažą grupę. Todėl mes nutarėm užpildyti tą spragą ir eventualiai pasiryžome rūpintis ne tik patys savimi, bet bandyti bent truputį padėti ir organizacijai.

Tavo pasisakymas lyg rodo, kad šiuose sprendimuose nebuvai vienas. Tad su Tavim ir šalia Tavęs, kas sudarė tą grupę, tą branduolį, iš kurios susikūrė MAS centro valdyba?

Vasaros metu buvo ieškomi kandidatai MAS ir SAS centro valdyboms. Taip pat mūsų Clevelando SAS draugovė labai norėjo naujos valdybos, po SAS suvažiavimo Clevelande. Čikaga išvažiavo su naujai sudaryta SAS C V-ba Sauliaus Girniaus priežiūroje. Po to gero žingsnio į priekį ir mūsų mažas penketukas sujudo ir pasidalino du likusius darbus. Živilė ir Onytė Kliorytės bei Nijolė Lenkauskaitė apsiėmė vadovauti Clevelando SAS draugovei ir tą darbą puikiai atlieka. Tad Viktutei Lenkauskaitei ir man teko perimti MAS C V-bą, pasiryžus atgaivinti veiklą.

Žinojome, kad esame užsiangažavę atlikti didelę ir labai svarbią ateitininkijos veiklos darbo dalį. Ieškojome talkos, žinodami, kad su mumis dirbo didžiausia Talka ir prašėme, kad Jis visada mūsų darbą saugotų ir vestų teisingu keliu.

Prie naujos valdybos prisidėjo trečiuosius metus studijuojanti Ugnelė Stasaitė, veikli PLJS-je, kuri eis sekretorės pareigas. Iš Detroito atkeliavo naujavedys mech. inž. Vitas Sirgėdas, pereitais metais buvęs MAS C V-bos iždininku, kuris sutiko mūsų "milijonus" prižiūrėti ir saugoti. Korespondento pareigas sutiko atlikti užsidegęs pirmametis studentas Andrius Razgaitis, kuris dvejus metus vadovavo Clevelando MAS kuopai. Būsimasis magistras Rimas Kuliavas rūpinsis stovyklų reikalais, kuris tebetęsia studijas

Kento universitete. Neseniai baigusios universitetus Marytė Idzelytė ir Vida Čyvaitė-Švarcienė sudaro jaunučių komisiją. Magistras ir naujas tėvas Paulius Alšėnas mums tėviškai patars. Ir, svarbiausia, turime dvasios vadą kun. Gediminą Kijauską S.J., kuris neleis mums klystkeliuose vaikščioti.

Kokie jūsų centro valdybos užsimojimai ir planai?

Na, turėdami pakankamą skaičių darbininkų, susėdome vieną vakarą ir bandėme apibūdinti savo tikslus bei darbą. Pirmiausia, suradome dvi kliūtis: esme vis jauni, su maža patirtim, nors energijos ir gerų norų netrūksta. Taip pat perėmėm C V-bą daug vėliau, tai darbo laikas gerokai trumpesnis. Todėl nutarėm būti praktiški — neužsiangažuoti dideliems darbams, kurių gerai atlikti negalėsime. Geriau mažiau, bet juos atlikti

Kreipsime didelį dėmesį į moksleivių auklėjimą. Mes visi gerai žinome kuopų globėjų svarbą. Kalbėdami su moksleiviais, girdime, kad čia yra vienas iš didžiausių jų skundų. Norime globėjams padėti dvejopai: a) ruošti globėjų kursus ir b) steigti tėvų komitetus visuose miestuose, kad tėvai geriau suprastų globėjų problemas ir galėtų globėjus bei moksleivių veiklą paremti.

Numatome sušaukti kunigų bei dvasios vadų ir sendraugių posėdį, kuriame būtų aptarta veiklos gairės. Ypaš kreipsime dėmesį į rytines sritis, iš kurių esam gavę nusiskundimą.

Ligi šiol suminėti užsimojimai liečia jūsų ryžtą paveikti tuos, kurie globos moksleivius ar rūpinsis jų reikalais. Be abejo, turite planų, liečiančių pačius moksleivius, ar ne?

Norime, kad kiekvienas moksleivis pažvelgtų pats į save, kad įvertintų savo gyvenimo tikslus. Tai atlikti raginame kiekvieną narį dalyvauti specialiuose susikaupimo savaitgaliuose, kuriuos ruošime įvairiuose miestuose. Prašysime, kad kiekvienas moksleivis vestų užrašų sąsiuvinį, kuriame būtų susirinkimų užrašai, girdėtų paskaitų mintys, įvairios idėjos iš įvairių knygų ir t.t. Kongreso metu įteiksime premiją už geriausią sąsiuvinį.

Norime, kad kiekvienas narys galėtų aktyviai įsijungti į sąjungos darbus. Esame sudarę tvarkaraštį, kuriame surašyti visi mūsų projektai. Jį išdalinsime visiems, kad mūsų darbas nebūtų slaptas ir kad visi nariai galėtų žinoti mūsų planus ir prisidėti savo pasiūlymais, idėjom, techniškais darbais ir pan. Esame taip pat numatę sudaryti vadovą kandidatams į moksleivius, kad pasiruošimas įžodžiui būtų visiems vienodas.

Ar pramatote dar kitų darbų, kurie kaip nors atsilieptų į laiko iššauktus reikalavimus?

Norime, kad moksleiviai ne tik būtų aktyvūs ateitininkiškoje veikloj, bet kad jie pasijustų, kaip visuomenės dalis, ir galėtų savo įsitikinimus pareikšti šio krašto visuomenei. Norime, kad visi nariai geriau susipažintų su abortų klausimu ir su Helsinkio susitarimu, kad geriau galėtų protestuoti prieš šiuos mums neprimtinus faktus.

Ne tik ateitininkų "viršūnės", bet ir patys moksleiviai džiaugiasi jūsų apsisprendimu paimti MAS vairą į savo rankas. Kokios yra jūsų baigminės mintys, imant sukti tą vairą norima kryptim?

Tai tokie mūsų užsimojimai, ir tikimės, kad tatai galima įvykdyti. Žinoma, kiekviena kuopa turėtų derintis prie laiko bei vietos aplinkybių ir daryti visa, kad būtumėm verti gero ateitininko, gero lietuvio ir Dievo sūnaus vardo. Garbė Kristui!

...šiandien mums skirta ne herojiškais žygiais pasižymėti, o tik nelikti "žmogiškais silpnuoliais". Tačiau, nors kiekvienas laikas turi savitą formą žmogiškai didybei, žmogiškoji didybė yra galima visais laikais...
Dideli uždaviniai reikalingi stiprių žmonių. Bet užtat dideli uždaviniai ir nebaido tų, kurie labiau baiminasi kasdieniško sunykimo, negu ryžties kovai... Mūsų viltį gaivina tikėjimas
Apvaizda ir Lietuvos meilė.

Dr. Juozas Girnius

knygos

APIE GYVĄJĮ DEGLĄ NEMUNO SLĖNYJE

Vytautas Alantas — rašytojas, beletristas, dramaturgas, publicistas, "Romo Kalantos" knygos autorius.

Pokalbis su Vytautu Alantu, parašiusiu pirmąją knygą apie Romą Kalantą

TRIMAKAS: Romo Kalantos knygos įvade "Prieš prakalbant" pasisakote: "Aš rinkau medžiagą nuo pat įvykio pradžios visais prieinamais keliais, ir jos susidarė nemaža byla"(5). Jūsų susidomėjimas Romu Kalanta išsiskiria iš visų lietuvių išeivių susidomėjimo tuo, kad jis tapo įkūnytas medžiagos surinkimu, apdorojimu bei atspausdinimu. Kaip Romo susideginimas paveikė Jus, ką sukėlė Jumyse? Ar jau nuo pat pradžios numatėte, kad Jūsų pastangos gali būti apvainikuotos knygos išspausdinimuū

ALANTAS: Jauno lietuvio susideginimas mane taip paveikė, kad, sužinojęs apie jo tragišką pasiaukojimą tautos laisvės idealui, aš tuojau sėdau ir mėginau savo išgyvenimus išreikšti eiliuota forma — per pusvalandį parašiau eilėraštį: "Amžinoji Ugnis dar neužgeso" ("Romos Kalanta", 113 psl.). Mat, eiliuota forma kartais galima glaudžiau išreikšti savo pergyvenimus, kaip proza. Aš tada su pasididžiavimu galvojau, kad dar esama jaunų lietuvių, taip savo tautą mylinčių, kad net ryžtasi ugnimi aukoti savo gyvybę už jos laisvę...

Medžiagą aš iš tikrųjų ėmiau rinkti nuo pirmos dienos po įvykio ir nutariau eventualiai rašyti knygą, bet, žinoma, turėdamas galvoje sunkų mūsų sąlygose knygos kelią į viešumą, neturėjau jokių apčiuopiamų duomenų, kad jos parašymas "apsivainikuos išspausdinimu". Tačiau, kai pasiūliau Clevelando Vilties Draugijai veikalą išleisti, ji mielai sutiko: tad jokių kliūčių neturėjau.

"...gali būti kažkoks ryšys tarp jo krikščioniško religingumo ir aukos už Lietuvos laisvę".

Kęstutis Trimakas

TRIMAKAS: Jūs teigiate, kad "jo (Romo Kalantos) susideginimas yra Pilėnų gaisro žiežirba, nukritusi iš keturioliktojo amžiaus į Nemuno Slėnį ir įkvėpusi moderniųjų laikų didvyrį pareikšti protestą prieš naujųjų laikų pavergėjus, kaip Pilėnų valdovas pasielgė prieš viduramžių grobikus" (14). Taip teigdamas remiatės argumentu, jog "neįsivaizduotinas dalykas, kad Romas to fakto (Pilėnų susideginimo) nebūtų žinojęs" (ten pat). Deja, tas argumentas nėra įtikinantis. Net jei Romas žinojo apie Pilėnų susideginimą, iš to automatiškai neseka, kad tai jį įkvėpė. Jei jis būtų buvęs jaunuolis, giliai susidomėjęs Lietuvos senove ir prieš savo susideginimą nupiešęs į ugnį šokančius Pilėnų gynėjus, šitokio įkvėpimo šaltinis būtų labiau įtikinantis. Deja, to nėra. Jūs pats savo knygoje apie Romą Kalantą, vietoj susidomėjimo Lietuvos senove, piešiate Romo paveikslą, kaip religingo jaunuolio, atkaklaus ir užsispyrusio savo įsitikinimų reiškėjo, rašiniu, pareiškusio norą tapti kunigu, kurio piešinių objektas buvo "didelis kryžius ant laužo ir jo liepsnose paskendęs ilgais plaukais jaunuolis iškeltomis rankomis ir akimis padangėn" (21). Taigi Romas panaudojo kryžiaus, krikščionybės aukos simbolį, savo susideginimo ketinimui išreikti. Kaip Jūs rašote, tas piešinys "gan iškalbingai pavaizduoja Romo nuotaikas bei ketinimus prieš susideginant" (21(.

Turint net tokius faktus, vis dėlto nesu linkęs kategoriškai teigti, kad krikščionybė viena, ar iš viso, įkvėpė Romą susideginti; tačiau galima matyti, kad bent tas piešinys (ir jo gyvenimas) lyg nurodo, jog gali būti kažkoks ryšys tarp jo krikščioniško religingumo ir aukos už Lietuvos laisvę.

Visu tuo nenoriu paneigti Romo Kalantos ir

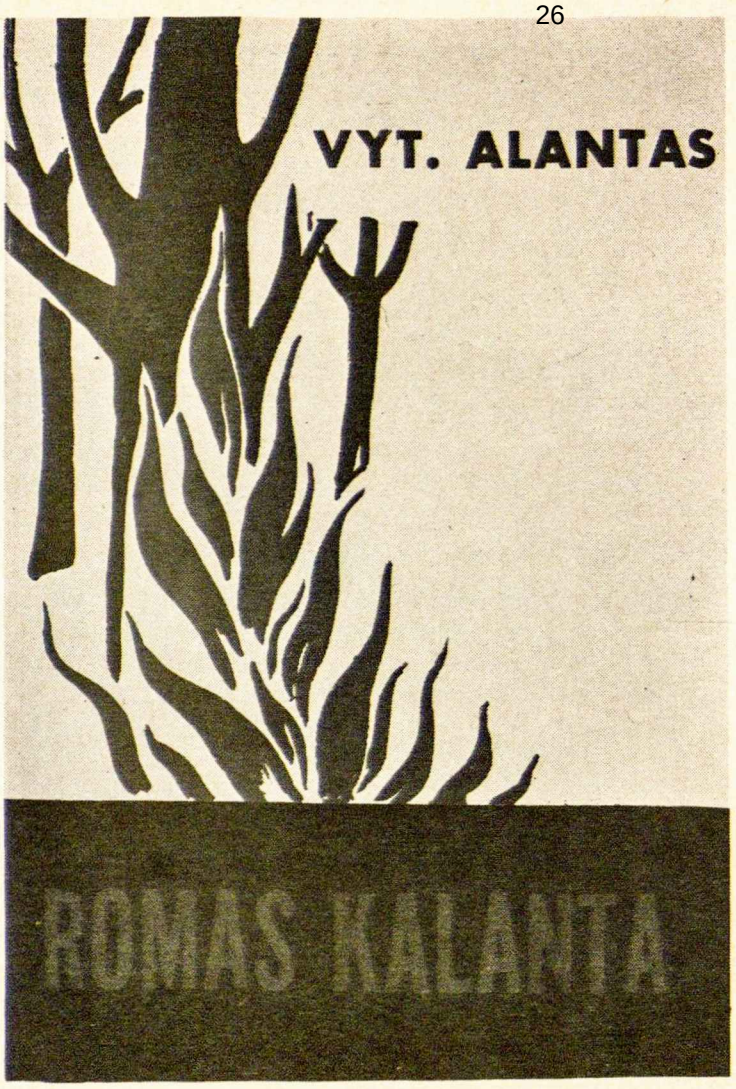

Vytautas Alantas.
ROMAS KALANTA. Gyvieji deglai Nemuno slėnyje.
Viršelis dail. S. Smalinskienės.
Išleido Vilties Draugija, 1976.

Pilėnų gynėjų susideginimo motyvų panašumo (dėl laisvės), o tik nurodyti Lietuvos senovės pavyzdžių įtaką Romui Kalantai, nesant jau taip labai neabejotiną ir, šalia to, paryškinti kitus ryšius, kurie turi tvirtesnę faktišką pagrindą.

"...šalia visų kitų motyvų, Romo sąmonėje turėjo švytėti Pilėnų pilies gyvų žmonių gaisras".

Vytautas Alantas

ALANTAS: Tas Jūsų ilgas samprotavimas apie susideginimo motyvus, man rodos, teisingas. Aš tik norėčiau pabrėžti, kad, toli gražu, negalvojau vieninteliu susideginimo motyvu buvus senieji Lietuvos istorijos to pobūdžio faktai, pvz., Margirio susideginimas Pilėnų pilyje. Aš tik norėjau pasakyti, kad, šalia visų kitų motyvų, Romo sąmonėje turėjo švytėti Pilėnų pilies gyvų žmonių gaisras. Tam tragiškam įvykiui prisiminti Romui nereikėjo jokių ypatingų istorijos studijų — kiekvienas jaunuolis Lietuvoje tai žinojo. Tad Pilėnų gaisro pošvaistė istorijos akiračiuose galėjo būti Romui didelis paskatas pakartoti anų didvyrių žygį.

Svarbiausią susideginimo motyvą Romas pats išreiškė: — Laisvės Lietuvai! Tais žodžiais jis pareiškė protestą prieš okupantus, pasisakė prieš tikėjimo ir bažnyčios persekiojimą, pasmerkė lietuvių tautos rusinimą, pareikalavo politinių ir kitokių laisvių ir savo gyvuoju deglu norėjo priminti abejingajam pasauliui Lietuvos tragediją.

Nežinau, kokį ypatingą vaidmenį Romo apsisprendimas suvaidino religinis momentas. Aš sąžiningai atpasakojau pagal turimus duomenis apie Romos religinį gyvenimą, bet neradau tokios medžiagos, kuri leistų daryti išvadą, jog religinis momentas jį lemmiamai būtų pastūmėjęs žengti paskutinį žingsnį. Kad tarp kitų motyvų buvo ir religinis, tai aišku, bet kad tai būtų buvęs svarbiausias, iš turimų duomenų, sakau, daryti tokios išvados nėra pagrindo. Gal kada nors, kai bus prieinama visa medžiaga apie Romo Kalantos susideginimo motyvus, galėsime susidaryti pilnesnį vaizdą.

TRIMAKAS: Šešėlių ir šviesos kontrastai ryškina objektą. Giliau suprasti Romo Kalantos auką ieškau kontrastų ir juos statau vieną šalia kito. Jūs rašote: "Gal didvyriai gimsta per šimtmečius, bet jie gimsta, kai tam tikros istorinės aplinkybės juos pagimdo. Ir šiuo atveju visa lietuvių tauta krovė laužą Nemuno slėnyje, kad galėtų liepsnoti Gyvasis Deglas" (111).

Taigi Jūs rašote, kad visa lietuvių tauta krovė laužą Nemuno slėnyje. Antra vertus, knygoje Jūs užsimenate apie tokį Romo įrašą užrašų knygutėje: "Geriau garbinga mirtis, negu gėdingas gyvenimas! Aš nepatenkintas visuomene, visuomenė nepatenkinta manimi!" (24). Atrodo, kad Romas čia galvojo ne apie kitataučių (pvz. rusų), bet apie savo tautiečių visuomenę. Tad kaip suderinti jo nepasitenkinimą šia visuomene ir Jūsų teigimą, kad visa lietuvių tauta krovė jam laužą?

ALANTAS: Reikia atsiminti, kad šiandien Lietuvoje atsirado keletas visuomenių: raudonoji, atplyšusi nuo tautos ir parsidavusi Maskvai visuomenė, lietuvių, pasislėpusių po komunistine kauke dalis ir plačioji lietuvių patriotinė visuomenė, slaptai tebepuoselėjanti laisvos Lietuvos idealą. Komunistinė ar komunistuojanti visuomenė Romo nemėgo, o jis nemokėjo, negalėjo ar nenorėjo prie tokios visuomenės prisiderinti. Iš čia jo ir tos vadinamos visuomenės konfliktas, bet, žinoma, nebuvo jokio Romo susidūrimo su plačiomis lietuvių tautos masėmis, kitaip sakant, su visa lietuvių tauta, kaip tai aiškiai parodė kilusios Kauno gatvėse demonstracijos, kuriose dalyvavo tūkstančiai patriotų

TRIMAKAS: Nedidelėje 114 psl. knygoje sutelkėte daug vertingos medžiagos apie Romą Kalantą: liudijimas apie jo asmenį, susideginimo įvykį, kitus tuolaikinius maištingus prasiveržimus okupuotoj Lietuvoj, demonstracijas išeivijoj, atgarsius pasaulinėj ir lietuvių išeivių spaudoj, dailininkų darbų nuotraukas ir poetų eilėraščius apie šį pasiaukojusį jaunuolį. Už tos medžiagos sutelkimą esame Jums labai dėkingi.

Be abejo, ir toliau kaupiate medžiagą. Ar naujos dar viešai nežinomos medžiagos esate užtikęs?

ALANTAS: Po to didelio 1972 m. pavasarį kilusio sąjūdžio, taip plačiai nuskambėjusio per pasaulinę spaudą, kaip joks kitas Lietuvą liečiantis įvykis, užstojo tyla, bet įvykis nepamirštas, ir aš netikiu, kad jis būtų kada pamirštas: tokie įvykiai savaime įsirašo į istorijos puslapius.

Naujos medžiagos tuo tarpu neatsirado, tik tenka nugirsti pasisakymų apie Romos žygio kontraversiškumą tiek čia, tremtyje, tiek ir iš atvykstančių iš okupuotos Lietuvos kai kurių tautiečių. Bet čia jau būtų kita kalba, o šįkart aš tik noriu pastebėti, kad kažin ar atsiras ne tik mūsų, bet ir pasaulinėje istorijoje didžiavyrių, kurių atsiminimas kartkartėmis nebūtų aptaškomas purvynėlio?..

Baigdamas dėkoju maloniam Redaktoriui už "Ateities" skaitytojų dėmesio atkreipimą į mano knygą. Jūsų žurnalas yra plačiai paplitęs jaunuose skaitytojuose ir, man rodos, jiems būtų pravartu arčiau susipažinti su šių dienų didvyriu, kuris savo gyvybę dramatiškai paaukojo už Lietuvos laisvę.

2 — Mūsų bendraminčiai pasaulio literatūroje

GEORGES BERNANOS

1888-1948

Tai prancūzų katalikų rašytojas. Vedęs — gausios šeimos tėvas. Jo literatūrinė kūryba (apie 20 knygų) — tai aistringa, temperantinga kova už tikrosios, nuoseklios krikščionybės pasireiškimą gyvenime. Jo pasipiktinimas krikščionių nenuoseklumu, vidutiniškumu prasiveržia, tartum ugnikalnio lava jo kūriniuose.

Giliai, bekompromisiniai krikščioniškas, Dostojevskio stiliaus mąstytojas ir mistikas, Bernanos įžvelgė ir jautė, eilinėms dvasios akims nematomas mūsų laikų krikščionybės žaizdas. Todėl jo raštai tai aliarmo signalai nukrikščionėjusiems bendralaikiams. Jis jaučiasi šiam uždaviniui būti antgamtinio pasaulio liudininku pašauktas. Jo kūryboje liepsnoja protestas prieš krikščionių vidutiniškumą, drungnumą, neryžtingumą, kurie mūsų laikų krikščionybę paverčia miegančia bendruomene, kurios krikščionybėje nejaučiama krikščioniškumo. Jo romanai tai "mistiškos vizijos" (Karl Pfleger). Jo sukurtose personažų sielose vyksta kova tarp nuodėmės ir Dievo malonės. Jis piktą siaučiantį žmogaus sieloje nevaizduoja abstraktiškai. Tas piktas tai piktoji dvasia. Teisingai tad suminėtas Phleger sako: "Jei nuo Dantės laikų žmonėms pradėjo egzistuoti pragaras, tai nuo Bernanos — velnias". Dar reikia pabrėžti, kad nėra kito kataliko rašytojo, kurs savo kūryboje taip būtų gilinęsis į kunigo vaidmenį krikščionybėje ir taip giliai įžengęs į jo sielos gelmes. Jo vaizduojamuose geruose kuniguose atsispindi tasai prancūzų tikinčiųjų mylimas, legendomis apipintas, 19-jo šimtmečio šventas Jonas Vinhney, Arso klebonas.

Jo patys svarbiausieji kūriniai yra šie:

"Sons le soleil de Satan" (Po šetono saule", 1926). Šį kūrinį parašė, turėdamas 38 metus, ir juo pradėjo garsėti Prancūzijoje ir pasaulyje. Nepraėjus dar metams nuo knygos pasirodymo, išparduota apie 60 tūkstančių egzempliorių. Išleista daug laidų Prancūzijoje ir kitų kalbų vertimuose.

Jokiame kitame autoriaus kūrinyje taip nepajuntama šv. Arso klebono asmuo. Nei viename taip nepasireiškia piktosios dvasios pavergianti žmogų gniuždantį galia ir... toji kova, kuria Lumbres vietovės klebonas kovoja su ja.

Ištrauka: "Šalia jo kvėpuoja kita būtybė. Pagunda tai tartum gimimas ir baisus augimas naujo žmogaus žmoguje".

"Journal d'un Curé de Campagne" ("Kaimo klebono dienoraštis", 1936). Tai knyga, kurios surežisuotas turinys prancūzų nufilmuotas. Tos knygos turinyje — kunigų pasikalbėjimo bei dienoraščių pavidalu yra nemažai bažnytinio gyvenimo kritikos ir daug krikščioniškos išminties.

Įtraukos iš šios knygos: "Kiek žmonių niekada neturės jokio supratimo apie antgamtinį heroizmą, be kurio nėra vidinio gyvenimo!"

"Maišyti pasileidimą, į kurį linksta žmogus su abiejų lyčių noru suartėti, tai tas pats, ką duoti tą patį pavadinimą augliui ir organui, kurį jis ryja".

"Neturime aiškesnio supratimo apie pamišimą, kaip apie pasileidimą, ir visuomenė kovoja prieš vieną bei kitą... Argi pamišimas ir apsileidimas būtų vienas ir tas pats?"

"Aš nesimeldžiu, jau negaliu melstis. Ar tikrai jau negaliu? Kas žino? Šią malonių malonę, kaip ir visą kitą, reikia užsitarnauti..."

"Lai būna palaimintos ydos, kurios sužadina gėdą mumyse".

"Vienintelė nepataisoma nelaimė — tai vieną dieną be gailesčio atsistoti prieš atleidžiantį Veidą"...

"Išlaikyti tylėjimą — kokie tai nuostabūs žodžiai! Tai tylėjimas, kurs mus išlaiko... Ir drauge supratau, kad, norint atgauti ramybę, užtektų tylėti..."

"Dialogues des Carmelites" ("Karmeličių pasikalbėjimai", 1949). Šį paskutinį Bernanos veikalą, sceninio pastatymo pavidalu parašytą, pagrindžia gyvenimiškoji istorinė tikrovė. Didžioji Prancūzų Revoliucija 1794 liepos 17 d. Compiegne mieste, netoli Paryžiaus, pasmerkė mirčiai ir giliotina nukirsdino 16 vietinių vienuolių karmeličių. Pasmerkimo pagrindas: joms vienuolyno pastatą konfiskavus ir jas po miestą išsklaidžius, jos slapta susirinkdavo maldai. 1906 m. gegužės 27 d. popiežius šv. Pijus X — jas paskelbė palaimintomis. Bernanos kūrinys vaizduoja šių karmeličių nuotaikas ir pasikalbėjimus dar pavojui neatėjus ir kalėjime.

Ištraukos iš šios knygos: "Su nuolankumu būna taip, kaip su viskuo: Besaikingumas gimdo puikybę."

"Mūsų uždavinys yra melsti, kaip lempas šviesti. Niekam neateitų galvon vieną lempą uždegti, kad kitai lempai būtų šviesiau. Kiekvienas sau — tai pasaulio dėsnis, ir mūsasis truputį jam panašus "Kiekvienas Dievui".

"Ar nėra iš tikrųjų nuostabus sau prieštaravimas, kai žmonės visi drauge į Dievą tiki, o taip retai ir blogai jį meldžiasi. Jie teikia jam vieną pagarbą: jo bijosi".

"Nėra kito vaisto prieš baimę, kaip bevaliai atsiduoti jo valiai..."

"L'Imposture" ("Melas", 1927) ir *"La joie"* ("Džiaugsmas", (1928) — tas dviejų tomų kūrinys, kurs vaizduoja dvasia puolusį (nors pareigas einantį) kunigą ir kitą šventą kunigą, kurs su savo dvasiniai vadovaujama mergaite Chantal — aukoja savo gyvenimą ir mirtį už jo atsivertimą. Jų pasiaukojimas virsta jiems džiaugsmu. Ši mergaitė tai vienintelė pasaulietė — šventoji visoje Bernanos kūryboje. Apie ją sakoma, kad į jos pilną dvasinės šilimos vidinį pasaulį įsigilinus, jos negalima, kaip Šekspyro Aofelijos, kaip Dostojevskio Sonios, pamiršti. Jos asmenyje, anot W. Nigg, įvyksta Pascal'io žodžiai: "Viskas, kas nėra Dievas, negali mano laukimo įvykdyti". Už kūrinį "La joie" autorius 1929 m. gauna premiją — Prix Fémina. Jo knygą "L'Imposture" kritikai lygina su geriausiais Dostojevskio, Balzako ar Conrado kūriniais.

Ištraukos iš "Lajoie, kuriose aiškėja Chantal vidinis pasaulis.

Chantal tėvas kalbėdamas į ją: "Turi savęs nugalėjimo, pasiaukojimo, sakyčiau, instinktą. Kokia tai dangaus dovana! Mokėti semti džiaugsmą iš kitų džiaugsmo — tai laimės paslaptis". Chantal — sako tėvui: "Liūdesys drauge su piktąja dvasia atėjo pasaulin. Pasaulis, už kurį Kristus nesimeldė, pasaulis, apie kurį, anot tėvelio, aš nieko nežinau, o! tą pasaulį netaip sunku pažinti: jis labiau mėgsta šaltį už kaitrą... kur negali nieko paveikti švelnumas, nei kantrybė, ten užtenka džiaugsmo, Dievo džiaugsmo, kurį taip šykščiai naudojame... kiek šventųjų pasiekė permatomumo! Bet aš tokia nesu, ir tai yra blogai... Reikėtų virsti kristalu, permatomu vandeniu... Žmogus turi pasidaryti tokiu, kad per jį kiti galėtų Dievą įmatyti..."

* * *

Nors Bernanos kūriniai nėra lengvai suprantami, nors jie yra sunkesni ir mįslingesni už Dostojevskio kūrybą, tačiau tiems, kurie įpratę skaityti jo kūrinių nagrinėjimas tikra prabanga.

Alfonsas Grauslys

Atsiųsta paminėti

Joseph Ehret. VOM ADAM DER EUROPAER. 2. Auflage. Basel. Prof. J. Eretas rašo apie Baltijos tautų — lietuvių, latvių ir estų — laisvės ir nelaisvės dienas ir jų teisę būti nepriklausomais. 46 psl.

Į LAISVĘ. 1976. Gruodis. Leidžia Lietuvių Fronto bičiuliai. Šį numerį redagavo Vyt. Vaitiekūnas. Turinyje: Dabartinė Lietuvos būklė ir kelias į ateitį (L. Dambriūnas), Bendruomenės problemos ir jų priežastys (Vyt. Kutkus), Susitikimai su Pranu Padaliu (St. Žymantas); Idėjos ir darbai tėvynėje ir išeivijoje.

Prof. Augustinas Voldemaras. RAŠTAI. 90 metų sukakčiai paminėti. Redagavo Morkus Šimkus. Išleido Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. Spausdino M. Morkūno spaustuvė. 672 psl.

atžalos

Brazilijos moksleivių ateitininkų stovykla

Stovyklautojų pasisakymai (Stovyklos aprašymas spaudinamas "Veiklos" skyriuje)

Stovyklavome nuo sausio 31 iki vasario 6. Vietovėje, kuri vadinasi Florida netoli nuo Santos (Praia Grande), p.p. Miliauskų Namuose. Sąlyga dalyvauti stovykloje buvo lietuvių kalbos vartojimas. Deja, sąlyga ne visuomet buvo įvykdyta. Litų sistema paskatinti lietuvių kalbos vartojimą pernai buvo veiksmingesni negu šiemet.

Geroji stovyklos pusė, kad buvo daug laiko, daug saulės, jūros bangos ir jos krantai.

Trūko vadovo iš moksleivių vadovauti programai. Apgyvenata vietovė varžė platesnius žaidimus, laužą ir garsesnį dainavimą.

Nebuvome gerai pasiruošę pašnekesiams. Reikėtų temą žinoti iš anksto. Mažas buvo pasirinkimas lietuviškų knygų skaitymui.

Nilza Guzikauskaitė ir Sandra Saldytė

Į viršų! Į viršų! Griuvėsių siena lipa R. Bendoraitis ir Bacevičius. Brazilijos moksleiviai stovyklautojai aplanko senosios kolegijos griuvėsius.

Stovykla buvo gera. Buvo daug laisvo laiko pasilsėti ir maudytis. Pirmą dieną, kai atvažiavom, smarkiai lijo, ir pasidarė jūra pajūryje. Bet kitomis dienomis oras buvo puikus.

Programoje turėjome lietuvišką skaitymą, kas labai svarbu, kad mes geriau išmoktume lietuviškai. Vakare kiekvienas turėjo atpasakoti, ką jis tą dieną skaitė. Per pašnekesius tėvas A. Saulaitis kalbėjo apie "malonę", kun. St. Šileika apie Šv. Dvasią. Kitiems pašnekesiams vadovavo Dėdė Juozas (kun. J. Šeškevičius). Stovykloje patiko jūra, pašnekesiai ir gražios mergaitės. Nepatiko — musės, tvoros, kai kurios mergaitės, ir buvo permaža dainų. Pažadėtų litų negavome.

Svarbu, kad turėjome progą gyventi krikščionišką savaitę, vadovaudamiesi ateitininkų principais.

Robertas Jonas Saldys ir Klaudijus Butkus

Atvažiavom pirmadienį. Susitvarkėm daiktus ir turėjom laisvą dieną. Antradienį susėdę surašėm stovyklos darbotvarkę. Turėjom skaitymus ir pašnekesius. Visi stovyklautojai pasiskirstė į 4 grupes: muses, gaidžius, mūrus ir tvoras. Kiekviena grupė kasdien atliko stovyklos darbus, dirbo virtuvėje, patarnavo valgykloje, rengė vakarinę programą ir rūpinosi stovyklos švara.

Vakarinė programa susidėjo iš pasirodymų, žaidimų ir dainų. Vieta buvo labai graži, pajūrys, taip pat puikus oras.

Manome, kad stovyklos programa, pašnekesiai, net žaidimai turėtų būti nustatyti iš anksto.

Beatričе Bacevičiūtė ir Irutė Petraitytė

Stovykla labai gera. Visi stovyklautojai juodi nuo saulės. Ketvirtadienį buvo atvažiavęs tėvas Saulaitis ir nuvežė mus į senos Jėzuitų kolegijos griuvėsius Peruibėje. Kai jis nuėjo į bangas, mes stebėjomės, koks jis baltas. Tėv. Saulaitis taip pat mus atvežė į stovyklą. Šeštadienį buvo atvažiavęs kun. St. Šileika ir mus išmokė daug dalykų apie Šv. Dvasią.

Butkus norėjo plaukti į Afriką, bet bangos jį nugalėjo ir grąžino atgal.

Flavijus, Rikardas Bendoraitis, Arturas Pavilonis ir Douglas S.

Kai tiki... ir darai...

Yra sakoma, kad kiekvienam žmogui gyvenime yra kilęs klausimas: "Ar tikrai yra Dievas". Šitie klausimai dažniausiai ateina į galvą gimnazijos metais. Dažniausiai, tur būt, į tuos klausimus nerandama pilno atsakymo. Tada žmogus pats turi apsispręsti — ar tikėti Dievą, ar ieškoti ko nors kito. Dauguma mūsų bemąstydami pradedam tikrai tikėti Dievą. Vien šitie galvojimo apie savo tikėjimą metai veda mus prie Dievo.

Gyvenime jau taip yra: visi manome, kad visi klausimai turi atsakymą. Kai kalbame apie Dievą, tai tada reikia tą galvojimą užmiršti — čia jau reikalingas tikėjimas. Yra daug klausimų apie Dievą ir gyvenimą, į kuriuos nėra atsakymo. Jie vadinami gyvenimo paslaptimis. Per daug dažnai šitame gyvenime žmogus tiktai eina į bažnyčią sekmadieniais, o kartais ir išpažinties ir sako, kad jis yra geras katalikas. Tai netiesa, reikia dar gerą daryti gyvenime, padėti žmonėms, būti tikru žmogum, o ne hipokritu. Kai tiki Dievą ir darai gerus darbus iš visos širdies, tada tikrai pajunti savo gyvenimą vertingesnį. Nesakome, kad tai yra lengva daryti, ne. Bet kuo daugiau savo pareigas atlieki iš širdies, tuo daugiau įsitikini, kad esi ką nors savo gyvenime padaręs ir kitų gyvenimą praturtinęs.

Kai kurie žmonės visai netiki, kad yra Dievas, ir visai neturi jokios religijos. Jų gyvenimas yra iš tikrųjų tiktai pusėtinas. Tokiems žmonėms tik materialinis gyvenimas ką nors reiškia, nes jie mano, kad po mirties nieko nėra. Iš tikrųjų gyvenimas po mirties su Dievu yra mūsų gyvenimo antra pusė, kuri yra svarbesnė gyvenimo pusė, nes ji bus amžina. Bet ir mūsų dabartiniame gyvenime mes išmokstam kalbėtis su Dievu, kai ko nors norime, kai ką nors bloga esam padarę ar kai tiktai Jam dėkojame.

Dievas yra mūsų artimiausias draugas. Jeigu ir visi draugai paliktų tave, dar vis Dievas būtų su tavimi. Ir jeigu ką nors labai blogo esi padaręs, gali visados Dievą atsiprašyti ir su Juo susitaikyti. Ko daugiau galėtų žmogus norėti? Tad iš aukščiau suminėtų faktų ir matome, kad ryšys su Dievu žmogų praturtina ir jo gyvenimą prailgina antra amžinybės puse, kartu išskirdamas jį iš kitų žemės gyvūnų tarpo.

Albertas Sušinskas

***Albertas Sušinskas** priklauso Clevelando moksleivių ateitininkų kuopai; 1975-1976 m. jis buvo kuopos korespondentas.*

Keturi būdai rištis su Dievu

Yra keturi skirtingi ryšiai su Dievu. Kiekvienas ryšys skirtingai žmogų pririša prie Dievo.

Ateistai, kurie visai netiki į visagalę Būtybę, yra pasimetę pasaulyje, problemos metu pasijunta vieniši gyvenime ir neturi kur semtis stiprybės.

Tie žmonės, kurie turi labai paviršutinišką ryšį ar nepraktikuojantys, taip pat atsiranda toje pačioje padėtyje, kaip ateistai. Jie retkarčiais kreipiasi į Dievą, bet tik nelaimės valandą. Religiją nepraktikuojantys žino, kad yra Dievas, bet jiem daug svarbiau pinigas, sekmadienio rytą golfo žaidimas ar kiti "būtini" rūpesčiai.

Trečioje grupėje priklauso tie žmonės, kuriem rūpi atlikti sekmadienių ir šventadienių pareigas. Religiją praktikuojantys padėkoja Dievui už gėrybes ir prašo Jo palaimos, bet Dievas nėra dalis jų kasdieninio gyvenimo. Jie rūpinasi savimi, ne savo artimu.

Paskutinė grupė tai tie, kurie paaukoja savo gyvenimą Dievui. Nors nebūtinai turintys pašaukimą į religinį gyvenimą, jie pasižada daugiau rūpintis kitais negu savimi. Šie žmonės yra ypatingi, nes jų kantrumas, meilė ir rūpestis paveikia kitus. Tuo atžvilgiu su Dievu juos padaro pilnus, nes jie žino, kad jų gyvenime yra į ką pasisukti, jei yra problemų ir nesusipratimų. Šie žmonės tiki, kad jie pirmiausia atsakingi Dievui, artimui ir tik paskui sau. Jų kiekvienas veiksmas atspindi Dievo ir jų pačių meilę kitiems — ar tai padėti artimui, padaryti gerą darbelį ir panašiai. Jų ryšys duoda jiem vidinį pasitenkinimą — net jei jų veiksmas nėra visuomenės priimamas. Jie žino, kad jų gyvenimas yra amžinas — jie beveik užtikrinti vieta danguje.

Yra ypač svarbu šių dienų jaunimui nagrinėti, kokie mūsų ryšiai su Dievu ir ko mums trūksta gyvenime. Šių dienų visuomenė yra labai pasimetus ir, man atrodo, kad tik Dievas gali mus išgelbėti.

Gintarė Gečytė

***Gintarė Gečytė** yra Philadelphijos moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė.*

Skatindamas ryšį tarp vyresniųjų kūrėjų ir jaunimo, "Ateities" vyr. redaktorius kun. dr. Kęstutis Trimakas moksleivių ateitininkų žiemos kursuose, Dainavoj, JAV, kalbėjo apie kelis 1976 metų sukaktuvininkus. Keliolika kursų dalyvių pasirašė po sveikinimais, kurie buvo pasiųsti sukaktuvininkams. Žemiau spausdinami gauti atsakymai (rašyt. Jurgio Gliaudos laiško pilnas tekstas "Laiškų" skyriuje).

"Mielas jūsų laiškas, kuriame
17 jaunuoliškų parašų,
Jūsų parašas ir kun. S. Ylos —
tampa man brangiausiu turtu
mano archyvuose...
Tačiau ne į archyvą dabar dedu
tą laišką, bet į savo širdį
ir į įsipareigojimų lentyną.

Jurgis Gliauda, Los Angeles, JAV.

"Labai ir labai ačiū už malonų
laišką ir jauniklių
ateitininkų sveikinimus.
Nežinau jų adresų
ir negaliu asmeniškai
per laiškus pasiųsti
jiems padėka. Prašau
mano vardu dėkoti jiems".

Antanas Tamošaitis, Kingston, Kanada.

"...didžiausias ačiū
už tokius gražius linkėjimus
iš žiemos kursų!"

Antanas Vaičiulaitis, Bethesda, JAV.

"Labai ačiū net už du ypatingus
laiškus: žiemos stovykloj
ateitininkų sveikinimą
ir "Ateities" redakcijos.
Tai buvo man graži staigmena
ramiame provincijos gyvenime".

Bernardas Brazdžionis, Vista, JAV.

laiškai

Kvietimas
dvelkia
džiaugsmu

Mielas jūsų laiškas, kuriame 17 jaunuolių parašų, Jūsų parašas ir kun. S. Ylos — tampa man brangiausiu turtu mano archyvuose...

Vienok ne į archyvą dabar dedu tą laišką, bet į savo širdį ir į įsipareigojimų lentyną.

Dėkoju Jums už pokalbį apie mano rašinius Dainavos stovyklavietėje. Tai toks šviesos spindulėlis bendrame abejume mūsų raštijai.

"Ateičiai" aš tikrai rašysiu. Besidžiaugdamas "Atžalų" skyriaus puslapiais, aš stengsiuos įžengti į atžalėlių gretas. Tas kvietimas dvelkia džiaugsmu ir malone į mano nuotaiką.

Jurgis Gliauda
Los Angeles, Calif., JAV

Kur
pranešimai
dingsta

Pasiklausytum moksleivių pranešimų jų suvažiavimuose kalėdinių kursų proga, matytum, kiek jie veikia. Kur tie pranešimai dingsta, nežinau. Jų nematyt "Ateityje", nei jūsų redaguojamame skyriuje. Man vis gaila, nes moksleivių veiklos veidas liks be veidrodžio ateičiai.

Kun. Stasys Yla
"Draugo" ateitininkų
skyriaus redaktoriui, II. 19

Minimi moksleivių ateitininkų kuopų pranešimai spaudinami "Ateities" vasario numeryje.

Apie
"Ateitį"

"Ateitis". 1977 m. sausio mėn. Nr. 1. Šiuo metu "Ateities" žurnalas yra tapęs vienu gražiausių ir dinamiškiausių išeiviškosios mūsų spaudos periodinių leidinių. Niekur "Ateities" puslapiuos nerasi kokio nors pripuolamo ir atsitiktinio sprendimo nei temų parinkime, nei iliustracijų paskirstyme. Tai aukšto žurnalistinio lygio žurnalas, kuris skaitytoją sudomina ne kokia sensacine tuštybe, o gilių tautinių ir religinių problemų be galo patraukliu svarstymu ir puslapių apipavidalinimu.

"Draugo" kultūr. priedas,
kovo mėn. 5 d.

Detroito ateitininkai — "Ateities" mecenatai

Detroito aktyvieji ateitininkai (iš kairės): sendraugių pirm. J. Mikulionis, studentų pirm. Vyt. Keblys, sendr. ižd. V. Neverauskienė, vyr. moksleivių globėja L. Gražulienė, sendr. vicepirm. V. Majauskienė, studentų idėjinės veiklos patarėjas dr. A. Damušis, sendr. sekr. M. Bajorūnienė, vyr. moksleivių globėjas inž. L. Mikulionis, J. Damušienė, moksleivių pirm. V. Kasputis ir S. Jankauskas.

DETROITO ATEITININKAI

Šiuo metu Detroito ateitininkų sendraugių skyrius turi 72 narius. Tik apie 50 proc. narių aktyviai reiškiasi mūsų organizacijoj. Tačiau nemaža jų dalis dalyvauja ir net vadovauja bendroje Detroito lietuviškoje veikloje, būtent: ALTe, BALFe, Bendruomenėje, lietuvių parapijų tarybose, lituanistinėje mokykloje, jaunimo Dainavos stovyklavietėje ir t.t.

Sklandžiai veikia moksleivių jaunių ir jaunučių kuopos, kurių globėjais šįmet yra: jaunučių — Regina Garliauskaitė ir Ramunė Mikulionytė; jaunių — Gintė Damušytė ir Darius Mičiūnas; moksleivių — Lilė Gražulienė ir Linas Mikulionis. Taip pat gražiai reiškiasi studentai, kurių pirmininkas šiuo metu yra Vytas Keblys, o draugovės studijinės programos patarėjas jau keli metai yra dr. A. Damušis.

Kasmet suruošiama ateitininkų šeimos šventė Dainavoje, kurios metu moksleiviai ir studentai paprastai duoda įžodį. Jau keli metai iš eilės sendraugiai suruošė užgavėnių pobūvį visai Detroito visuomenei.

Lapkričio 21 d. sendraugiai suruošė visai Detroito visuomenei Kristaus Karaliaus šventę — akademiją su kun. dr. Antano Paškaus turininga paskaita ir menine dalimi.

Ateitininkų iniciatyva prie abiejų lietuviškų parapijų veikia spaudos kioskai, kurių ilgametis vedėjas yra Vytautas Čižauskas. Jam talkininkauja Saulius Jankauskas ir studentai bei moksleiviai ateitininkai.

Sendraugių valdybą šiuo metu sudaro: J. Mikulionis — pirm., V. Majauskienė — vicepirm., V. Neverauskienė — iždin. ir M. Bajorūnienė — sekretorė.

Įvertindami "Ateities" žurnalo dabartinę linkmę, Detroito ateitininkai jam paskyrė 500 dolerių. Jie yra skelbiami kovo numerio mecenatais.

Laiškas iš Detroito ateitininkų

Detroito ateitininkų vardu siunčiame 500 dolerių "Ateičiai" paremti.

Mes džiaugiamės dabarties "Ateitimi", jinai gyva jaunųjų kūryba, aktuali šiandieninių problemų kėlimu, įvairi atsakymų ieškojimu.

Tad patvaraus entuziazmo šia kryptimi!

Detroito ateitininkų sendraugių valdyba
Pirmininkas *J. Mikulionis*
Sekretorė *M. Bajorūnienė*

Detroito ateitininkų sendraugių valdyba (iš kairės): sekr. M. Bajorūnienė, pirm. J. Mikulionis, vicepirm. V. Majauskienė ir ižd. V. Neverauskienė.

Detroito moksleivės ateitininkės su jų globėja Ginta Damušyte Vasario šešioliktosios dienos minėjime.

Detroito ateitininkų vėliava nešama Vasario šešioliktosios minėjime.

veikla

SAO PAULO ATEITININKŲ STOVYKLA

Prie Atlanto

Nežinau kodėl, bet maniau, kad šiemet stovyklos nerengti. Tačiau ją suorganizavo patys moksleiviai, tai nieko kito neliko, kaip važiuoti. Ji įvyko labai gražioje vietoje ir gražiu oru p. p. Kazimiero ir Nancy Miliauskų gražiam vasarnamyje ant Atlanto kranto. Priėmėme į stovyklą tik tuos, kurie gali ir nori kalbėti lietuviškai. Bet pažadą paversti gyvenimu reikėjo nemaža pastangų. Kiekvieną dieną, tuoj po pusryčių, turėjom skaitymą, kiekvienas pasirinko, ką jis skaitys, o vakare pasakojo, ką skaitė. Man atrodo, kad skaitė nuoširdžiai, bent dauguma, aiškinosi nesuprastus žodžius ir vieni išsamiau, kiti trumpiau atpasakojo. Pašnekesių metu beveik visi stengėsi daugiau klausyti negu kalbėti. Vakarinę programą ruošė patys stovyklautojai. Taip pat atliko įvairius stovyklos darbus. Kokie bebūtų buvę stovyklos trūkumai, visa išlygino jūros bangos, kurios gaivino ne tik studijų paalsintą kūną, bet kėlė ir dvasinę nuotaiką. Stovykla būtų buvusi produktyvesnė, jei būtų daugiau patyrusių ypač jaunų vadovų. Nors ir nedidelei stovyklai vienam vadovauti visas 24 valandas yra sunku. Braziliškai sakant "Amžiaus metai taip pat nepadeda". Programą, kurią rengėme jaunimo šventei, parodysim Vasario 16 minėjime. Jaunimo šventei rengsim kitą. Išsiskirstydami iš stovyklos, atsisveikinom iki susirinkimo.

Dėdė Juozas

Stovyklos dalyvių pastabos apie šią stovyklą spausdinamos "Atžalų" skyriuje.

— Red.

MOKSLEIVIŲ ŽIEMOS KURSAI

Los Angeles

Per Kalėdų atostogas, pradedant Gruodžio 30 dieną, buvo Los Angeles Moksleivių Žiemos kursai. Šie kursai yra surengti, kaip moksleiviams pagalba suprasti ateitininkiškumą ir turėti pašnekesius. Jie taip pat yra smagus būdas praleisti keletą dienų Kalėdų atostogų.

Pirmą dieną, tai yra ketvirtadienį, gruodžio 30, pusė aštuonių, visi susirinko St. Raymonds Dominican Retreat, kur laikomi kursai. Buv supažindinta su vadovybe ir tema. Viktutė Lenkauskaitė buvo vadovė, ir jai padėjo ponai Grušas, Polikaitis ir Raulinaitis. Likusi dalis vakaro buvo praleidžiama, kaip dainų vakaras.

Sekančią dieną, po pusryčių, buvo "savižiūros" pašnekesys, kuriam vadovavo Viktutė Lenkauskaitė. Per pašnekesį buvo žaidžiami žaidimai, kurie padėjo suprasti pašnekesį. Vėliau kunigas Bruno Markaitis pravedė kitą pašnekesį apie "inteligentiškumą ir pasirinkimą vertybių". Po pašnekesio kunigas laikė šventas Mišias. Po vakarienės buvo šokiai ir naujų metų sutikimas.

Naujų metų pirmą dieną pirmas pašnekesys buvo apie "kaip grupės bando pakeisti pasaulį". Šiam pašnekesiui vadovavo Vytas Bandžiulis. Po pietų Kęstas Čižiūnas vadovavo dviem pašnekesiam iš eilės. Pirmas buvo apie L.K.B. Kroniką, o antras buvo apie "Amerikos Balsą", su kuriuo jis labai gerai susipažinęs.

Vėliau moksleiviai ir studentai sudarė atskiras grupes diskutuoti: "Kodėl jaunimas gali pasaulį keisti? Kodėl ieško naujų vertybių?" Moksleivių diskusijoms vadovavo Gintaras Grušas, o studentams Rimas Polikaitis. Vakaro programa — talentų vakaras. Kiekvienas stovyklautojas turėjo dalyvauti. Taip ir buvo. Pasirodė labai įvairiai. Jų tarpe buvo tautinių šokių — mikita ir blezdingėlė; paskui "game shows", deklamavo, dainavo, grojo.

Vienas iš geriausių pasirodymų buvo Angelės Mičiulytės. Jinai skaitė savo rašytus eilėraščius, kurie, visi sutiko, buvo labai geri. Stovyklautojai visi nusprendė, kad šis vakaras labai pasisekė.

Paskutinę dieną atvažiavo Brazinskai ir turėjo pokalbį. Vėliau jie atsakinėjo į mūsų klausimus.

Atėjo laikas užbaigti kursus. Visi atsisveikinom ir išsiskirstėm. Kursai gerai pavyko.

Linas Palubinskas

STUDENTŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas Clevelande, 1976 m. spalio 23-24 d., priėmė šiuos nutarimus:

1. Studentų Ateitininkų centro valdyba įsipareigoja įvykdyti Federacijos siūlytus Kongreso darbus.

2. CV įpareigota:

a. suruošti kandidatų kursus 1977 metais.

b. suruošti medžiagą ir egzaminus kandidatams ir išsiųsti draugovėm iki vasario pirmos 1977 metų pavasariui.

3. Kad draugovės pristatytų sąrašą įvairių sričių žinovų — talkininkų c. valdybai iki sausio 1, kuris būtų centro valdybos suredaguotas ir grąžintas atgal.

4. Šių metų suvažiavimas prašo centro valdybos narių parašyti ideologinį straipsnį kiekviename "Ateities" numeryje.

5. Kad draugovės įvykdytų tris temas: tautiškumą, katalikiškumą ir kūrybingumą šių metų susirinkimuose.

6. CV įpareigoja suruošti pavasario kursus ir stovyklą.

7. Kad CV nusiųstų kiekvienai draugovei kopiją įstatymų.

8. Kad kiekviena draugovė atsiųstų centro valdybai kiekvieno susirinkimo protokolą arba aprašymą.

9. Kad Kongrese būtų skiriamas ypatingas dėmesys užsienio jaunimo reikalams.

A. a. kun. dr. Antanas Juška, Cicero Vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos dvasios vadas, Cicero Šv. Antano parapijos vikaras ir aukštesniosios bei žemesniosios lituanistinių mokyklų direktorius, po sunkaus susižeidimo mirė sausio 23 dieną.

Sveikiname

— poetą-redaktorių Kazį Bradūną
jo 60 metų kūrybingo amžiaus sukakty;

— dr. Joną Grinių
švenčiantį 75 metų darbingo
gyvenimo jubiliejų.

"Ateities" redakcija

TRUMPAI

IX Ateitininkų kongreso, įvyksiančio rugsėjo 1-4 d., Clevelande, šūkis yra "Liudykime Kristų ir tautą". Kongrese bus svarstomos šios trys pagrindinės temos: Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyvos išeivijoje ir įsipareigojimai ateičiai, Katalikiškoji rezistencija ir tautos ateitis ir Gyvoji dvasia: kelias į krikščioniškąjį atsinaujinimą.

Ateitininkų Federacijos centro valdyba sausio 29 d. sušaukė platesnio pobūdžio posėdį aptarti IX Ateitininkų Kongreso programą ir ruošą. Be centro valdybos narių, iš Chicagos, dalyvavo Federacijos dvasios vadas kun. St. Yla iš Putnamo, kun. dr. K. Trimakas, kun. J. Šarauskas, M. Šilkaitis ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos atstovas T. Palubinskas iš Clevelando.

Naujoji Ateitininkų Federacijos Taryba renkama šiomis dienomis. Rinkimų taisyklės buvo paskelbtos spaudoje ("Ateities" sausio nr. ir "Draugo" ateitininkų skyriuje sausio 8 d.).

Prof. dr. Ant. Maceinai paskirta 1976 m. religinio veikalo premija už "Religijos filosofiją".

IX Ateitininkų kongresui telkiamos lėšos, kurių vajuj vadovauja Mečys Šilkaitis.

Washingtono ateitininkai pakvietė kun. Alg. Kezį, S.J., pravesti rekolekcijas visiems vietos lietuviams.

Kongresinė dailės paroda, kurioje kviečiami dalyvauti visi ateitininkai dailininkai, rūpinasi dail. Nijolė Pabedinskienė.

Hamiltone, Kanadoje, ateitininkų iniciatyva kas sekmadienį po kiekvienų pamaldų Jaunimo centre vyksta kavutė visiems parapijos lietuviams, pabendrauti.

Detroito ateitininkai surengė Užgavėnių balių Kultūros Centre vasario 19. Meninę programą išpildė sol. D. Kučėnienė ir muz. D. Lapinskas iš Chicagos.

Toronto ateitininkų šventė įvyks balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis.

Chicagos ateitininkų Šeimos Šventė įvyks Jaunimo Centre gegužės 15 d.

MOKSLEIVIAI

Cicero, Ill., moksleiviai per porą susirinkimų diskutavo draugystės ir žaismo vaidmenis darbe ir veikime. Kitame susirinkime jie mokėsi, kaip reikia pravesti įdomius ir našius susirinkimus bei posėdžius. Kituose susirinkimuose jie apžvelgė mūsų organizacinius vienetus ir spaudą. Kiekvieną temą paruošė vis kitas kuopos narys.

Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijos Vyskupo Valančiaus ateitininkų kuopa susirinko 1976 gruodžio

Brazilijos Moksleivių Ateitininkų Stovykla 1977 m.

Bėdon įkliuvę, bet nenusiminę (iš apačios): Saldys, Bendoraitis, Butkus, Bacevičius.

Reikėjo ir indus plauti. Rikardas Bendoraitis ir Arturas Pavilonis.

"Žirgeliai žvengia". Saldys ir Bendoraitis.

Imituojant šventuosius. Jėzuitų kolegijos griuvėsių koplyčioj.

Brazilijos moksleivių ateitininkų stovyklos dalyviai.

Ateitininkų federacijos valdybos posėdis su jubiliejinio kongreso rengimo komisijos ir sąjungų atstovais sausio 30 d. Iš kairės (sėdi): kun. J. Šarauskas, D. Kojelytė, A. Skrupskelienė, kun. St. Yla, At-kų fed. vadas dr. P. Kisielius ir kun. dr. K. Trimakas; (stovi): M. Šilkaitis, V. Kleiza, T. Palubinskas, S. Girnius, dr. V. Šaulys, K. Girnius, dr. A. Norvilas, J. Pabedinskas ir A. Razma.

12. Kuopos globėja Marytė Dambriūnaitė (iš Washingtono, JAV) kalbėjo apie ateitininkų reikšmę. Sausio 16 išrinkta kuopos valdyba: Vydas Kleiza (iš Chicagos) pirmininkas, Romeo Gunter (iš Vokietijos) vicepirmininkas-iždininkas, Lidija Rekašiūtė (iš Chicagos) sekretorė.

Hamiltono (Kanadoje) jaunučiai, jauniai ir moksleiviai gruodžio 12 nuvyko į Torontą dalyvauti ateitininkų Kūčiose, pasirodydami programoje su savo vaidinimu, kuris padėjo pasiruošti Kristaus gimimo šventei.

Brazilijos jaunimo stovykloje "Devyngalvis", kuri vyko sausio 3-10 d. prie Sao Paulo, dalyvavo dešimt jaunuolių. Apie ateitininkus kalbėjo Sao Paulo moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas Robertas Saldys.

Detroito Karaliaus Mindaugo kuopa susirinko sausio 3. Žiemos kursuose dalyvavusieji apie juos papasakojo; po to globėja Lilė Gražulienė vadovavo pašnekesiui apie šventuosius.

Detroito jaunučių ir jaunių tradicinė iškyla Dainavon žiemos sportui įvyko sausio 8-9 d.

Toronto jaunučių susirinkimas įvyko sausio 16, seselių namuose.

Chicagos Prano Dielininkaičio kuopos iškyla į čiuožyklą įvyko sausio 16. Dalyvavo ir moksleiviai iš Cicero.

Detroito moksleivių atstovai apsilankė pas Clevelando ateitininkus sausio 22-23 dienomis. Šios kuopos kartu suruošė kursus kovo 25-27 d.

Chicagos Lipniūno kuopos balius "Gyvenimas sapne" įvyko sausio 29, Jaunimo Centre. Vasario 12 kuopa turėjo susirinkimą.

Detroito moksleiviai su vėliavomis dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės šventės Mišiose vasario 13 Dievo Apvaizdos bažnyčioje.

Chicagos Prano Dielininkaičio kuopa surengė kaukių balių vasario 19 Marijos Gimimo parapijos salėje ir religinio susikaupimo vakarą Jaunimo Centre kovo 25. Margučių ritinėjimas įvyks balandžio 17, o kuopos šventė gegužės 14.

Vadovaujant kuopos būrelių susirinkimams, Pr. Dielininkaičio kuopoj pastebėta, kad pašnekesiai apie ateitininkiškus idealus ir būdą geriausiai pavyksta juos surišant su iškilaus asmens gyvenimu.

Cicero Vysk. Valančiaus kuopos moksleiviai vasario 20 kalbėjo apie Kristų — Kelią, Tiesą ir Gyvenimą. Pašnekesiui vadovavo studentė Roma Olšauskaitė.

Cicero Vyskupo Valančiaus kuopos 25-ių metų sukaktis buvo paminėta kovo 5 vakare Šv. Antano bažnyčioje. Kun. K. Trimakas, kartu su buvusiu kuopos kapelionu kun. P. Patlaba koncelebravo šv. Mišias. Po Mišių, visiems susirinkus salėje, įvyko akademija su menine programa ir agapė. Kalbėjo Ateitininkų Federacijos vadas dr. P. Kisielius, kuopos globėja A. Prapuolenytė ir kiti. Sveikino MAS vicepirmininkė V. Lenkauskaitė, atvykusi iš Clevelando su MAS pirmininku S. Čyvu.

"Ateities" žurnalo redakcijos nariai, padarę staigmeną vyr. red. kun. dr. Kęstučiui Trimakui, atšvęsdami jo vardines kartu su Ateitininkų Federacijos vadu dr. P. Kisieliu.
Sėdi iš kairės: kun. dr. K. Trimakas, už jo — red. A. Zailskaitė, dr. P. Kisielius, R. Olšauskaitė.
Stovi: J. Kuprys, V. Eivaitė, S. Kuprys (žurnalo bendradarbis), D. Kojelytė ir M. Eivaitė.

Jaunučių ir moksleivių vasaros stovykla Wasagoje (Kanadoje) vyks liepos 17-31 d.

STUDENTAI

SAS centro valdybą sudaro Saulius Girnius, pirmininkas; Kęstutis Sušinskas, vicepirmininkas; sekretorės — Ofelija Barškėtytė, Vida Naujalytė ir Grasilda Reinytė; Jonas Juozevičius, iždininkas; ir Danutė Salikytė, užsienio reikalų vedėja.

Clevelando studentai ir moksleiviai kartu surengė vakarą, skirtą Mačernio ir Bradūno kūrybai vasario 5. Tam parengimui iš Chicagos atvyko poetas Kazys Bradūnas ir akt. Kazys Veselka.

Chicagos draugovės simpoziumas "Žvilgsnis į studentą ateitininką šiandien" įvyko vasario 12, Jaunimo centro kavinėje. Dalyviai: Marija Eivaitė, Loreta Plienaitė, Antanas Razma, Jr. ir dr. Jonas Boguta.

SAS pavasario kursai įvyko Dainavoje kovo 18-20 dienomis. Šeštadienį dalyviai buvo supažindinti su Dovydaičio monografija; įvyko simpoziumas apie atsinaujinimą, o sekmadienį — susipažinimas su įvyksiančiu Kongresu — jo dvasia bei gairėmis.

Chicagos studentų draugovė balandžio 2 turėjo susirinkimą, o balandžio 10 — Velykų šokius Jaunimo centre. Balandžio 15-17 surengė atsinaujinimo savaitgalį dr. Ant. ir E. Razmų rezidencijoje. Gegužės 27-birželio 5 jie globos jaunų dailininkų, Audronės Ambrozaitytės, Danguolės Stončiūtės-Kuolienės ir Juozo Gudinsko, kūrinių parodą Čiurlionio galerijoje.

SENDRAUGIAI

Toronto sendraugių susirinkimas įvyko sausio 9, Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Paskaitininkas buvo dr. Kęstutis Keblys, kalbėjęs tema "Visuomeninės veiklos sąžinės sąskaita".

Chicagos skyrius surengė Vitalijos Bogutaitės knygos "Po vasaros" sutiktuves sausio 14 Jaunimo centro kavinėje. Į šį parengimą atvyko ir pati autorė.

Baltimorės seni draugai susirinko metiniam susirinkimui sausio 23 d., kuriame buvo minimas Pranas Dovydaitis ir dr. J. Girniaus monografija apie jį.

Clevelando ateitininkų klubo susirinkime vasario 27 buvo pagerbtas prof. Pranas Jucaitis 80 m. sukakties proga. Taip pat buvo kalbėta apie IX Kongresą.

Washingtono ateitininkų skyriaus naują valdybą sudaro: J. Vaitkus — pirmininkas, A. Vaičiulaitis — vicepirmininkas, P. Baltakis — sekretorius ir V. Gureckienė — sekretorė.

Chicagos skyriaus rekolekcijoms vadovavo kun. Jonas Kubilius, SJ. Jos vyko kovo 9-13 dienomis Jaunimo Centre. Gavėnios seminarų paskaitos buvo dvi: kovo 20, kun. A. Grauslio "Šv. Raštas tikinčiojo gyvenime" ir kovo 25 kun. V. Bagdanavičiaus "Suvedžiotojo sąvoka Sartre meilės moksle". Abi paskaitos įvyko Jaunimo Centro kavinėje.

Chicagos vyresniosios giedrininkės surengė rekolekcijas moterims kovo 31 Jaunimo centre.

Chicagos skyrius surengė Marijos Gaižutienės keramikos parodą Čiurlionio galerijoje balandžio 15-22 d.

ATEITININKŲ KONGRESO ATSTOVŲ RINKIMAI

Devintasis Ateitininkų Kongresas įvyks 1977 metais rugsėjo mėn. 1-4 dienomis Cleveland, Ohio. Ateitininkų Kongresas yra vyriausias Ateitininkų Federacijos reikalų sprendėjas. Jis: 1) priima ir keičia Federacijos Konstituciją, 2) išklauso Federacijos Valdybos pranešimo apie Federacijos padėtį ir nustato gaires Federacijos ateities veiklai ir 3) sprendžia kitus Federacijos Valdybos ar Federacijos Tarybos jam pateiktus arba Federacijos Konstitucijos jam spręsti numatytus klausimus. Kongrese sprendžiamuoju balsu dalyvauja *rinkti Kongreso atstovai,* Federacijos garbės pirmininkas, Federacijos garbės nariai, Federacijos Taryba, Federacijos Valdyba, Kontrolės Komisija ir Sąjungų Centro Valdybos. Patariamąjį balsą Kongrese turi kiekvienas ateitininkas.

Ateitininkų Federacijos Valdybos nutarimu kiekvienas ateitininkų vienetas (skyrius, draugovė, kuopa) *renka vieną Kongreso atstovą nuo 10 narių arba likučio,* pvz. 53 nariai — 6 atstovai. Jei vienete yra mažiau negu 10 narių, renkamas vienas atstovas.

Visi ateitininkų vienetai Kongreso atstovus turi išsirinkti *ligi š.m. birželio mėn. 1 dienos.* Atstovų vardus, pavardes, adresus ir amžių bei vieneto narių skaičių prašome pranešti At-kų Fed. generaliniam Sekretoriui Vacl. Kleizai, 10000 S. Bell Ave., Chicago, Ill. 60643, tel. 312-881-8778, *nevėliau kaip iki š.m. birželio mėn. 15 dienos.* At-kų vienetai yra prašomi atlikti šią svarbią pareigą, nes kongreso atstovai spręs mūsų organizacijos ateities darbų kryptį ir turinį.

Ateitininkų Federacijos Valdyba

SEKANČIAME "ATEITIES" NUMERYJE

"Ateities" balandžio numeryje rašyt. Jurgis Jankus rašo apie dail. Antaną Tamošaitį ir jo kūrybą, dr. Kęstutis Keblys toliau apibūdina ateitininkų uždavinius — naudoti lietuvių kultūrą išeivijoje, kun. Jurgis Šarauskas aptaria žvilgsnį į Bažnyčią kaipo sakramentą, trys ateitininkai — moksleivė (Vida Kuprytė), studentas (Antanas Razma) ir sendraugis (Bernardas Žukauskas) — dalinasi savo įspūdžiais apie dr. Juozo Girniaus parašytą monografiją: "Pranas Dovydaitis".

ATEITININKŲ ŽENKLIUKAI IR JUOSTELĖS

Ateitininkų ženkliukai ir juostelės (visų sąjungų) gaunami, kreipiantis į "Ateities" administratorių Juozą Polikaitį, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. Visų ženkliukų kaina — po 2 dol., o juostelių — po 1.50 dol.

ALp(LKA)1786
1977, Nr.3

80.725.280